

Vladimír Zábrodský:

Táta byl báječný chlap

10 Jan Keller: Žádná **generace** není pouze **dárcem** ani pouze **dlužníkem**

26 Od učitelské katedry k **Lize vozíčkářů**

32 Milan Dubský a Michal Singer: **Krotitelé živlů**

NADACE ARCHA CHANTAL

POMÁHÁME DĚTEM

ZVLÁDAT NÁROČNÝ POBYT V NEMOCNICÍCH

číslo bankovního účtu: **27-9427940297/0100**

0 velké vodě

Jako každá opravdová pohroma i velká voda, která v prvních červnových dnech zaplavila českou kotlinu, objevila spoustu statečných, neúnavně energických, rozhodných a moudrých lidí.

Televizní obrazovka nám je den za dnem představovala: starosty a starostky, šéfy krizových štábů, náčelníky záchranných sborů, organizátory všemožných služeb, dopravní dispečery, policisty, hasiče, lékaře, hygieniky, lídry občanské svépomoci, řidiče či obsluhu zemních strojů nebo čerpacích zařízení. Nemohli jsme přehlédnout, kolika z nich už čas postříbřil skráně, popřípadě zabílel celou hlavu. Mnozí z těch, kterým tolik lidí vděčí za záchranu majetku, zdraví a nejednou i holého života, už se potkali s Abrahámem – a většinou to nebylo včera ani loni. A spoustě dalších už aby se jejich nejbližší, přátelé a spolupracovníci začali poohlížet po dárku k padesátinám.

Přitom všichni ti obdivuhodní lidé zápolili s nemilosrdným živlem často čtyřicet hodin i více v nepřetržité službě, pod tlakem neutuchajícího stresu, v ustavičném střehu a v neustálé pohotovosti. Okamžitě reagovali na vzniklou situaci; bez prodlení a na vlastní odpovědnost, v případě nutnosti i daleko za rámec svého po-

Foto: Pavel Hořejší

věření. Extrémní situace přitom nedovolila brát ohled na to, že sami mají doma třeba nemocnou ženu nebo že by je v těch chvílích nejvíce potřebovaly jejich vlastní děti či vnoučata.

Klobouk dolů a díky! Kde bychom bez nich byli? Teď ale nemohu jinak, než přikápnout do číše oslavného přípitku trochu hořkosti... Jen si zkusme ty hrdiny dnů a nocí plných úzkostného napětí, v nichž se nám svíral dech a srdce bušila na poplach, na okamžik představit v rutinní každodennosti leckteré firmy. Kdo by pochyboval, že i tam by dokázali notně přispět k výsledku společného díla? Leč ruku na srdce: dostali by k tomu pokaždé a všude opravdovou příležitost? A dokázali by jejich znalosti a schopnosti, zkušenost a vytrvalost vždy spravedlivě ocenit o desítky let mladší nadřízení? Co myslíte?

Jana Jenšíková

AGE MANAGEMENT – časopis o personalistice, pracovním trhu, moderních metodách řízení práce, aktivním stárnutí a mezigenerační toleranci
www.age-management.cz

Vydavatel: ANTECOM
ANTECOM s.r.o.,
Blatenská 2166/7, Praha 4, IČ: 2836 2926
produkce@antecom.cz
www.antecom.cz
Tel./fax: +420 272 935 558
Redakční servis: +420 602 313 176

Vydáno v Praze jako dvouměsíčník.
MK ČR E 20841 / ISSN 1805-5524

Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková,
jednatelka společnosti ANTECOM
Redakce: Mgr. Miloslav Jenšík, PhDr. Věra Vortelová,
Mgr. Hana Kejhová, Mgr. Luboš Y. Koláček,
Mgr. Daniel Libertin, PhDr. Jozef Gáfrik, CSc.,
Mgr. Veronika Nováčková, Mgr. Aleš Řiháček, MBA
Grafická úprava: Hana Melčová
Produkce: Mgr. Marek Jenšík, Ing. Jana Houdková
Marketing: HOLDERIN INVEST s.r.o.
Tisk: Tiskárny MAESTRO, spol. s r.o.
Distribuce: V.R.V. s.r.o.

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent. Žádné části textu nebo fotografií nesmí být používány, kopírovány nebo jinak šířeny v jakémkoliv formě či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Život je nádherný v každém věku

Obsah

4 Fejeton — Epištoly k mladým manažerům

6 Téma — Generační teorie v praxi aneb Vyhněme se přílišnému škatulkování

10 Rozhovor s Janem Kellerem — Žádná generace není pouze dárce ani pouze dlužník

14 Rozhovor s Vladimírem Zábrodským — Táta byl báječný chlap

19 Řekli o nás — Hermann Simon a Liliana Berezkinová

20 Vzdělávání — Generace se navzájem potřebují, jen někdy k sobě těžko hledají cestu

22 Rodinné firmy — Rozdávat radost a krásu je dar

26 Rozhovor se Zdeňkem Škaroupkou — Od učitelské katedry k Lize vozičkářů

31 Soutěž — Zapojte se do soutěže o Cenu Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

32 Dvojrozhovor s Milanem Dubským a Michalem Singerem — Krotitelé živlů

Fotografie na titulní straně

Přátelský stisk rukou představitelů dvou hokejových generací – dvou lídrů Sparty a vůdců jejího elitního prvního útoku: Vladimír Zábrodský a David Výborný
Foto: Aleš Palán

EPIŠTOLY k mladým manažerům

Jak čas prodlužuje lidský věk, posunuje i hranici odchodu na odpočinek. Dnešní šedesátník – pokud není postižen vážným zdravotním handicapem – je člověk stále ještě plný sil, přitom zralý a dost zkušený, aby si poradil s běžnými pracovními úkoly i s nepředvídatelnými situacemi, ve kterých nelze vystačit s rutinním přístupem.

Podle
nejnelitostnější
skupiny
hlasatelů
mezigenerační
nesnášenlivosti
jsou starší
lidé přítěží,
brzdou moderní
výkonné
společnosti.

A padesátnice a padesátníci? Ti dnes a denně po tisících prokazují, že si stále udržují úctyhodnou výkonnost. Potom ať mi někdo vysvětlí, proč se můžeme stále častěji potkat s názory na tuto generaci, ze kterých myslícího člověka obchází hrůza? Podle nejnelitostnější skupiny hlasatelů mezigenerační nesnášenlivosti jsou starší lidé přítěží, brzdou moderní výkonné společnosti!

Tak zaprvé: do jaké míry je naše velebená současnost v porovnání se svými možnostmi a zdroji opravdu výkonná? Začít to z gruntu zkoumat, dost bychom se nasmáli. Ale jen než by nám došlo, jak je ta naše vytunelovaná dynamika k pláči – nebo spíše k pořádnému naštvání.

A zadruhé: nenechme si namluvit, že výroky o přítěži a brzdě jsou jen neškodným extremistickým blábolem. Kdyby tomu tak bylo, proč by tolik mladších manažerů šmahem považovalo generaci padesátníků za odepsanou? Takhle brutálně se to samozřejmě neříká, v módě jsou spíše pokrytecké tanečky: „Je to schopný člověk, pracant a srdcař, neříkám, že ne – ale nevidíte, že už je za zenitem, ztrácí motivaci, jede jen na setrvačnicku?“ Cožpak jsme už bezpočtukrát neslyšeli něco podobného? Na takových odsudcích může být případ od případu i kus pravdy, tu a tam mohou být oprá-

něné bezesbýtku. Přesto jsou to však pouze příznaky manažerské nemoci, která se začíná proměňovat v zatraceně nebezpečnou epidemii. Tím hůře, když nejde jen o neuvážené výroky, ale o varovný posun celkového postoje ke starším spolupracovníkům.

Proč se mi právě na tomto místě vrací zasutá vzpomínka na dávné pimprlové divadélko?

Někdy na sklonku roku 1991 zčistajasna vtrhla na poradě vedení jednoho deníku tlupa k nevíře sebejistých mládenců. Zřejmý vůdce nekompromisně prohlásil, že přišli převzít redakci; dnes by se tomu řeklo nepřátelské převzetí.

Popravdě: víc než celá ta zavilá útočnost nás vyvedla z míry zjevná absurdnost situace. Na poradě seděli téměř bez výjimky zralí lidé; ženy a muži, kteří za předlistopadového režimu dílem nesměli v novinách působit vůbec, dílem v nich mohli zastávat jen řadové posty. Nadto nezanedbatelná část přítomných mohla klidně od hodiny přednášet na fakultě, kterou ti mladí lvi buď právě absolvovali, nebo se k tomu dozajista pilně hotovili.

No, nebudu napínat: bublina rychle splaskla. Dobývatele se ukázali být žalostně nepřipraveni a také bleskem vyšlo najevo, že rychlokvašený demokrat, který je poslal na zteč,

zase až tak mocný nebyl. Kromě toho s bolševickou rázností rozdával z cizího.

Tak si říkám, kdepak a copak asi dnes dělají ti chrabří jinoši, po jejichž pokusu o dopoledne dlouhých nožů dávno zbyla jen vyčichlá pachutí trapnosti? Bude jim všem tak kolem pět-ačtyřiceti, až na tehdejšího vůdce o nich nic slyšet není, třeba už jim dnes ani moře není po kolena... Padesátka pomalu klepe na dveře, co by dup budou patřit k ohroženému druhu. Čas léčí mnohou nemoc. Snad i většina z nich se dávno uzdravila z té své tehdejší podivné nemoci.

Zákeřná choroba má i své jméno: ageismus.

Na sklonku šedesátých let minulého století to slovo vypustil do oběhu světoznámý psychiatr a gerontolog Robert Neil Butler (1927–2010), zakládající ředitel amerického National Institute on Aging. Sám byl vychován dědečkem a babičkou, a tak od dětství citlivě, úkorně vnímal, jak se k nim chová mladší okolí. Po studiích na Kolumbijské univerzitě začal zkoumat příznaky stárnutí. Prokázal, že senilita je nemoc, nikoli jeho nezbytný průvodní jev. Pojmem „ageismus“ začal označovat projevy diskriminace starých lidí, nejprve ve zdravotní péči. Roku 1975 rozčeřil hladinu knihou *Proč přežít?*. Měla podtitul *Být starý v Americe* a vynesla mu Pulitzerovu cenu za literaturu.

Jeho krajan a ve věci ageismu pokračovatel, sociolog Erdman Palmore charakterizoval Butlerem pojmenovaný jev jako „předsudek nebo diskriminaci proti jedné věkové skupině nebo

v její prospěch“. To už stojíme oběma nohama uprostřed našeho tématu. Sáhněme tedy ještě po jedné definici, jak ji uvádí Wikipedia:

„Ageismus je apriorní vyřazování starších lidí z různých aktivit, z činností, které vyžadují zvýšenou odpovědnost, pozornost, nebo z vedoucích a nadřízených pozic pod dojmem, že nebudou schopni kvalifikovaně rozhodovat a adekvátně jednat. Způsoben je pocitem, že stáří je nemoc, respektive, že staří lidé už na většinu věcí prostě nestačí.“

A jsme doma. Ageismus je předsudek obzvláště škodlivý a krutý. Nehlídán a nepostihován přerůstá až v ideologii – a po čertech nebezpečnou! V tom si nikterak nezadá třeba s rasismem. Kdo to nechápe, tomu není pomoci. Ostatně si raději ohlídejme, aby tu a tam proskakující plamínky té zdravým rozumem nepochopitelné nevraživosti nepřerostly do ničivého požáru. Aby nebylo mýlky, účet za škody, které by způsobil, by neplatili jen příslušníci diskriminovaných ročníků, ale v konečných důsledcích jeden každý z nás. Včetně těch, kteří si teď přiřazují svá polínka...

Ne, stáří opravdu není nemoc. Jedno staré italské přísloví dokonce hlásá pravý opak: „Mládí je božská nemoc, ze které se každý den trochu uzdravujeme.“ Čili nemoc vyléčitelná. Ať se nám tedy někteří jinak prokazatelně schopní mladí manažeři z ageismu co nejdříve zotaví. Tak na jejich zdraví!

Miloslav Jenšík

**Ageismus je
předsudek
obzvláště
škodlivý a krutý.
Nehlídán
a nepostihován
přerůstá až
v ideologii –
a po čertech
nebezpečnou!
V tom si
nikterak
nezadá třeba
s rasismem.**

Foto: Thinkstock

Generační teorie v praxi aneb Vyhněme se přílišnému škatulkování

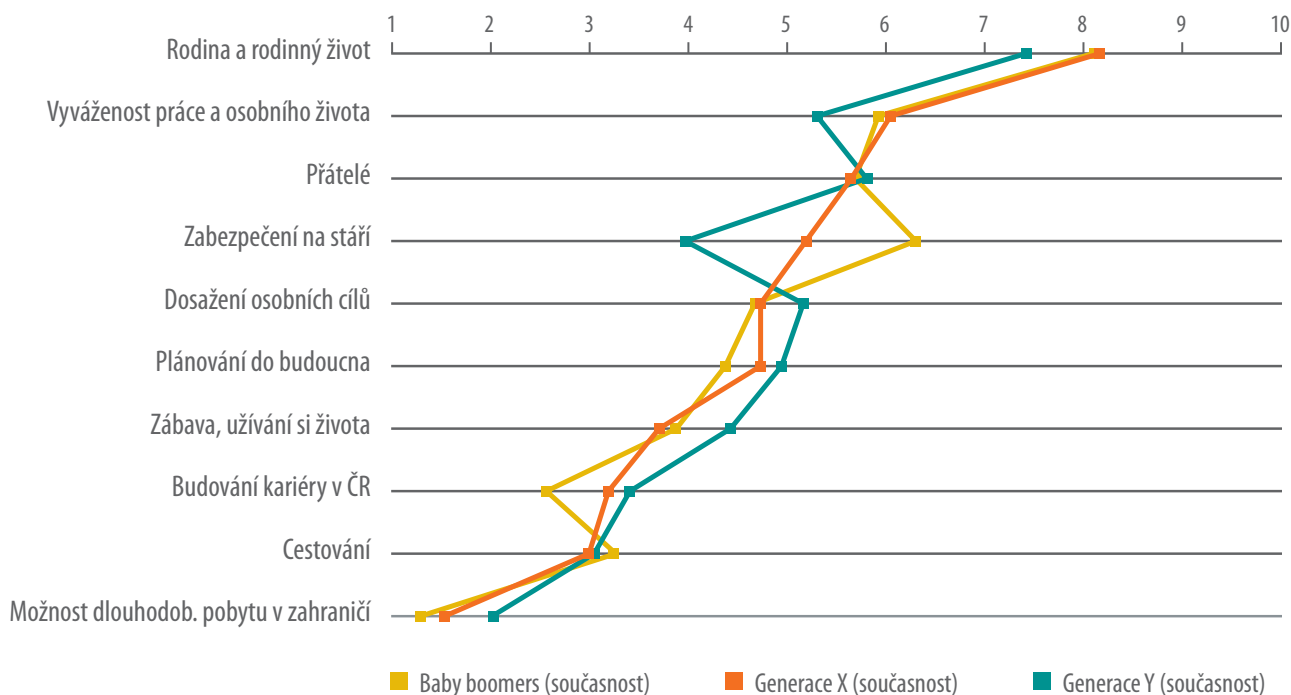
Moje generace má vlastně štěstí, že je v moderních sociologických teoriích označována srozumitelným termínem „baby boomers“ (narození v období ekonomické prosperity po druhé světové válce). To naše děti a vnuci jsou již jen matematickými veličinami X, Y a Z a zákaznicky zajímavými cílovými skupinami.

„Zamyslíme-li se nad posunem celkové atmosféry ve společnosti za posledních dvacet let, je patrné, že nesmírně vzrostla touha po jednoduchých odpovědích a řešeních,“ napsal nedávno na svém blogu nazvaném Jasně a stručně známý biolog a popularizátor vědy Stanislav Komárek. S jeho názorem korespondují i závěry společnosti Deloitte ČR „Generace Y mění tvář

výrobní sféry“ o řízení nedostatku zaměstnanců v globální výrobní sféře nebo jedna z posledních mezinárodních studií o generaci Y, kterou pro společnost Telefónica a Financial Times zpracovala agentura Penn Schoen Berland.

Oslovení mladí Češi jsou ve srovnání se svými vrstevníky z jiných zemí pesimističtější a víc se

Životní priority jednotlivých generací

Zdroj: Ipsos Omnibus, září 2011, odpovídalo celkem 1003 respondentů. 1 znamená nejméně důležité a 10 znamená nejvíce důležité mezi uvedenými oblastmi, znázorněný je průměr.

obávají budoucnosti. Přesto jsou více než tři čtvrtiny z nich se svým životem spokojeny. Převážná část sází ve své profesní kariéře na znalost jazyků na úkor technických oborů a ekonomie. Nejistotu však pociťují při myšlence na vstup do pracovního procesu nebo důchodový věk. Podnikatelské podmínky v České republice považují za příznivé, ale podle šetření mají méně podnikatelského ducha než příslušníci jejich generace v ostatních sledovaných zemích.

Postav dům, zasad' strom a zplod' syna

Tito mladí lidé a jejich rodiče vybírají z nepřehledného množství studijních oborů, o nichž kolikrát ani neví, co všechno vlastně obnáší. Například české univerzity nabízejí uchazečům bezmála 3200 oborů. Jak by se asi dnešní specialisté a odborníci dívali na mého otce nebo mé dědy, kteří měli jen obecnou školu a měšťanku, eventuálně učební obor s maturitou a v lepším případě si po válce při zaměstnání dodělali vysokou. Část „základky“ strávili buď v rodině českých Němců nebo šli „na vandr“ sbírat zkušenosti k sousedům, takže se mimo jiné běžně domluvili ve dvou cizích jazycích. Celý život pak pracovali v kovoprůmyslu, ale dokázali zedničit, opravit kdeco, vypěstovat na kousku půdy

základní potraviny pro rodinu a ještě se chovat jako rozumní hospodáři.

Současná mladá generace však žije v komplexnějším a složitějším světě a některé psychologické průzkumy dokonce uvádějí, že je inteligentnější než její rodiče a prarodiče. V reakci na celkový vývoj světa to u některých funkcí mozku zřejmě platí, ale nelze to zobecňovat. Pokulhávání rozvoje dovedností a verbální komunikace za schopnostmi ovládat nejnovější produkty informačních technologií ukazuje, že jednostranný rozvoj informačních dovedností nezaručuje osobní úspěch vůbec v ničem. Navíc dětem, které se v Evropě a Severní Americe narodily do období míru a historicky nebyvalého ekonomického a technologického vzestupu, nezřídka chybí motivace. Většina z nich může mít prakticky všechno, na co si vzpomene, na nic nechce čekat, nemusí trpělivě překonávat překážky a nezvykla si dotahovat věci do konce. S takovou mentální výbavou se však jejich šance uspět v jakékoli lidské činnosti, a v podnikání zejména, významně snižují.

Paradoxy informační společnosti

Podle zmíněné studie agentury Penn Schoen Berland žijí „Češi Y“ on-line a nové technologie

GENERACE V SOCIOLOGICKÝCH KATEGORIÍCH

(podle průzkumu společnosti Manpower v roce 2007, jedna generace = cca 15 let)

Pre boomers

– narození před rokem 1946

Baby boomers

– narození 1947–1960

Generace X

– narození 1961–1975

(ochotná tvrdě pracovat, s výraznými individualistickými rysy, peníze jsou pro ni hodnotou, snaží se nezáduškovat, činí jednoznačná rozhodnutí mezi rodinou a kariérou, spíše pesimistické vidění světa, nedůvěra k reklamě).

Generace Y

– narození 1976–1990

(peníze považuje jen za prostředek a ochotně se zadlužuje, za práci vyžaduje dobrou odměnu, ochotně mění místa a většinou nehledá v práci smysl, úspěch v profesi je pro ni stejně důležitý jako partnerské vztahy, více vyžaduje flexibilní pracovní dobu).

Generace Z

– narození 1991–2005

(vysoce propojená a globalizovaná, neustále „on-line“, přirozeně využívá prostředky moderní komunikace a technologie – internet, rychlé zasílání zpráv, MP3 přehrávače apod.).

Zdroj: Wikipedia, Kotler, P. – Keller, K. L. Marketing management

považují za samozřejmou součást života. Pětaosmdesát procent z nich hodnotí své znalosti aplikací moderních technologií za dobré až vynikající. Zhruba 94 % z nich si myslí, že jim moderní technologie pomáhají překonávat jazykové bariéry, a více než tři čtvrtiny jsou přesvědčeny, že jsou důležité pro získání zaměstnání.

Často se však v myšlení internetové generace stírá hranice mezi cílem a prostředkem moderních technologií. „Mizérie dneška je v tom, že lidé neumějí číst, a proto neumějí ani žít. Modernistický analfabetismus je nutí živořit uprostřed komfortu a záplavy informací,“ zamýšlel se ve svých poznámkách již v roce 1997 nad dobou, kdy se lidem

v rozvinutých zemích dostává masově i toho nejvyššího vzdělání, přesto obecná vzdělanost místo růstu padá, známý filozof Karel Kosík.

Jak se lze mýlit s internetem

Řada nedorozumění vzniká také zjednodušenými překlady. V roce 2009 vzbudila ohlas přínosná a tehdy u nás ojedinělá diplomová práce jedné z reprezentantek generace Y a studentek Vysoké školy ekonomické v Praze o mladých lidech ve věku mezi 20 až 30 lety, kteří se životním stylem a pohledem na svět výrazně odlišují od předchozích generací. Autorka v ní mimo jiné tvrdí, že generace žijící na sociálních sítích má de facto v důsledku toho i silné sociální citění. Tento poněkud zavádějící závěr vyplývá podle mého názoru ze smyslově redukováného překladu anglického termínu „social“ (společenský, sociální, družný, přátelský, pospolitý). Málo platné, poznat a pochopit svět, různé civilizace a kultury totiž neznamená vyjet jen na stáž na prestižní zahraniční univerzity nebo si „pokecat“ ve virtuálním prostředí.

Rodičům se podobáme víc, než si myslíme

O české generaci Y se často paušálně tvrdí, že je sebestředná, líná a arogantní. Kdo se však s jejími příslušníky stýká v práci, jen těžko by se mohl dopustit tak jednoznačně negativního tvrzení. Řada z nich je velmi inteligentní, pracovitá a ctí morální hodnoty. Na rozdíl od svých rodičů a prarodičů již žijí v kosmopolitním světě a pracují s internetem, což je intelektuálně a citově obohacuje.

Případný konfrontační vztah jednotlivců se staršími generacemi vyplývá jen ze vzájemného nepochopení. Jak říká sociolog Jan Keller v rozhovoru na str. 12: „Po čtyřicítce se i příslušníci této generace začínou chovat jako jejich rodiče, protože se v určitých ohledech jedná o záležitost generační.“ Že lze vytvářet dobře fungující týmy napříč generacemi, dokazují příklady jak velkých, tak menších českých, zejména rodinných firem, jež právě v současné době procházejí první zásadní generační proměnou. O takových týmech rádi píšeme i v našem časopise.

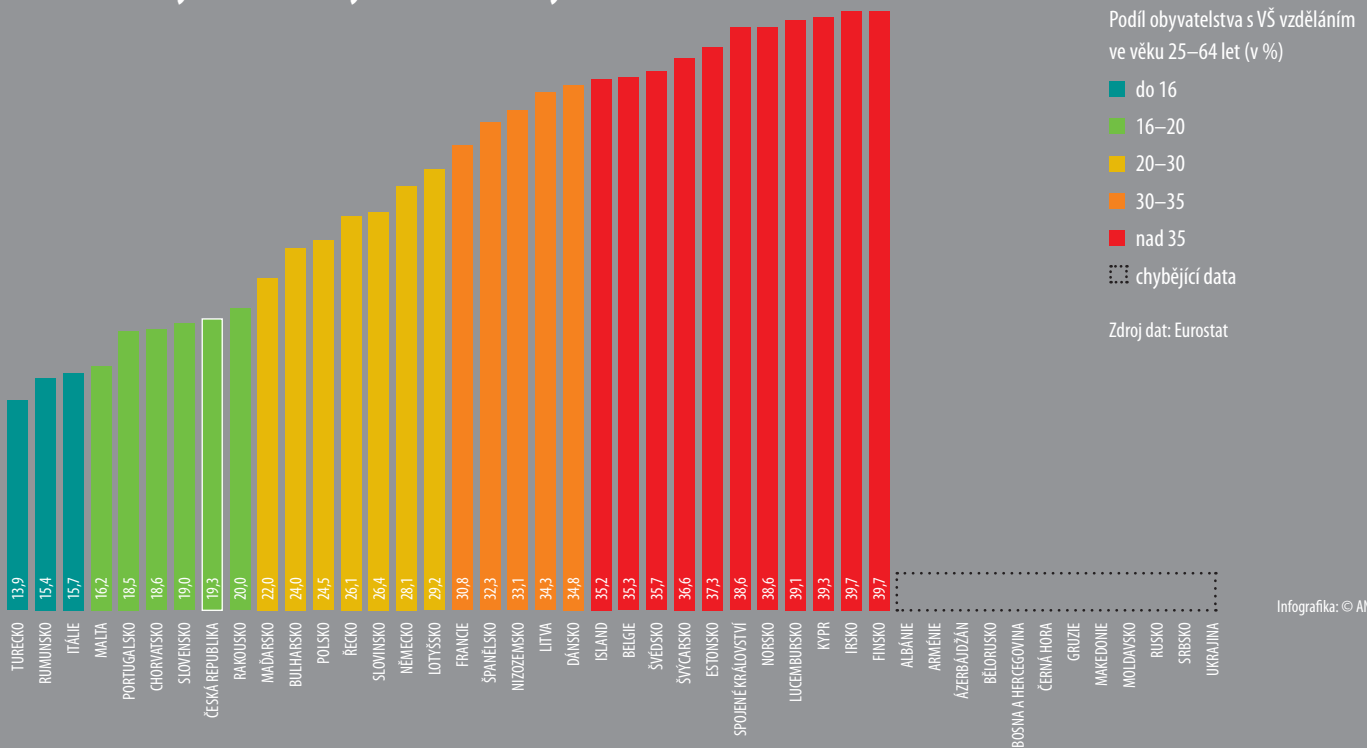
Důležitá je totiž vůle, tolerance a důvěra, aneb jak říkaly naše babičky: Když se chce, všechno jde.

Text: Věra Vortelová

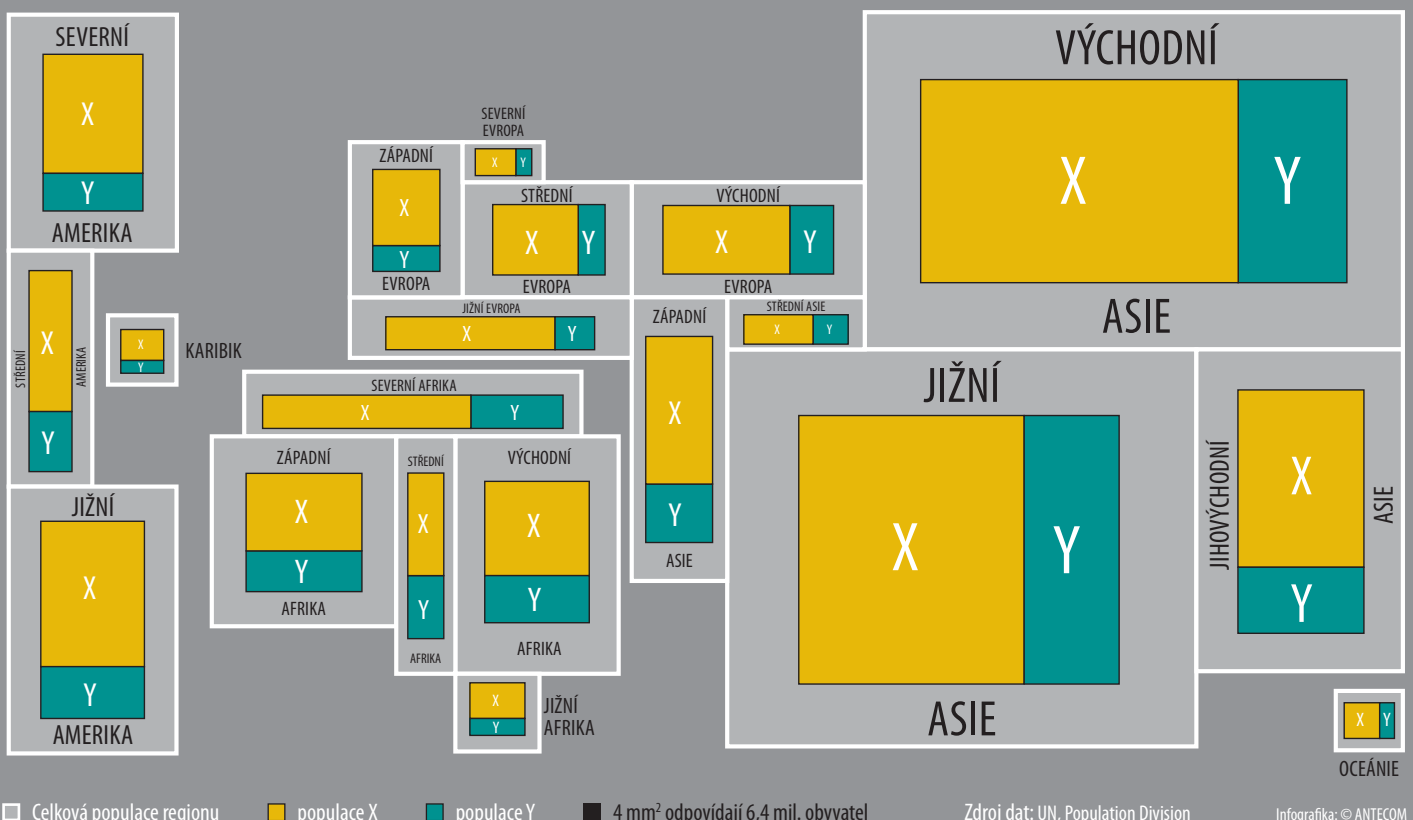
Foto: Thinkstock

EVROPA – vysokoškolsky vzdělané obyvatelstvo

Populace generací X a Y regionů světa

Jan Keller:

Žádná generace není pouze **dárcem** ani pouze **dlužníkem**

Mladá generace Čechů a Moravanů vyrostla v materiálním dostatku, s mobilem v ruce a takřka stále on-line. Nabízí se jí víc příležitostí, které se snadno mohou obrátit proti ní. Jak ji známe a v čem je jiná než generace jejích rodičů a prarodičů, jsme se zeptali respektovaného sociologa Jana Kellera.

V současné době jde u nás 60 % každého populačního ročníku na vysokou školu. Oborová struktura a kvalita absolventů již delší dobu příliš neodpovídá potřebám společnosti. Znáte podobný vývoj z jiných zemí?

Bohužel ano. Česká republika pouze napodobuje trendy, které před námi nastartovaly ekonomicky vyspělé země. Nejlépe znám poměry ve Francii, proto to mohu ilustrovat na jejím příkladu. Tam již před lety přijali zákon, podle kterého musí mít 80 % mladých lidí každého věkového ročníku ukončené středoškolské vzdělání. Aby toho dosáhli, vytvořili nové kategorie středních škol, které mají takové požadavky, aby je mohly požadované počty studentů splnit. Na vysoké školy tak jde bez přijímaček (s výjimkou tzv. velkých škol a medicíny) téměř každý, kdo odmaturoval. I když během prvních dvou let studia velká část studentů odpadne, vysoké školy každoročně produkují třikrát tolik absolventů, než kolik pro ně dokáže soukromý i veřejný sektor francouzské ekonomiky vytvořit pracovních míst. Rostoucí počet absolventů vysokých škol pak vykonává práci středoškoláků za plat středoškoláků. Zbýlých 20 % občanů bez středoškolského vzdělání je v podstatě nezaměstnatelných, protože zaměstnavatelé běžně požadují alespoň maturitu.

Ale na Francouze zatím v tomto ohledu nemáme, nebo ano?

Zatím ještě ne, ale pokud budeme chrlit tolik vysokoškoláků jako dosud, brzy je doženeme. Do roku 1989 mělo vysokoškolské vzdělání v tehdejší Československu pouze asi 8 % populace. Od poloviny devadesátých let se u nás začaly vysokoškolské diplomy rozdávat masově, takže máme podíl vysokoškoláků v populaci ve srovnání s Francií zhruba již poloviční. Potíž se skrývá také v tom, že v současné době maturují slabé populační ročníky, které se rodily od roku 1993. A už za pár let dosáhnou plnoletosti ročníky ještě slabší než ty, které u nás zahajují vysokoškolské studium v současné době. I kdyby vysoké školy přijímaly rovněž absolventy zvláštních škol, pořád to nebude stačit a dnešní stavy nenaplní.

Vysokoškolský diplom zaručuje na pracovním trhu stále méně

O takové absolventy ale nebude mít ekonomika zájem.

Právě to se ukazuje již v současné době. Ani ve Francii, ani v ČR si mladí lidé nevybírají specializace, po nichž je na trhu práce poptávka,

a hrozí jim nezaměstnanost. Řešení ale není tak jednoduché, jak by se na první pohled zdálo.

S ohledem na potřeby trhu práce si téměř nikdo nevybíral obor ani před sto lety. Ale lidí s vysokoškolským vzděláním bylo tak málo, že již samotný diplom jim zaručoval, že se uplatní hlavně ve veřejné, ale i v soukromé sféře. Situace se změnila, když se podíl studentů v populaci výrazně zvýšil. Diplom sám o sobě toho bude do budoucna zaručovat stále méně.

Na druhé straně se požadavky trhu práce mění dynamičtěji, než jak na ně dokáže reagovat systém vzdělávání. Vysoké školy nemohou každým rokem učit něco jiného podle toho, co si trh bezprostředně žádá. Dokonce je těžké to i předjímat. Podobně jako u informačních technologií i u cizích jazyků zaručoval diplom ještě nedávno výborné uplatnění. Dnes se tyto znalosti považují za samozřejmost a my netušíme, po čem bude poptávka třeba za deset let.

Znám dobré matematiky, kteří se po deseti letech působení na vysoké škole ocitli bez práce. Slyšel jsem o inženýrech, kteří vystudovali technické obory, a marně hledají uplatnění. Obávám se, že se naše země stále více proměňuje v montážní linku velkých nadnárodních společností. Pro tyto giganty je jednodušší a levnější, aby si personál vyškolily samy, než zaměstnávat příliš drahé vysokoškoláky. Navíc ty společnosti vědí, že po pár letech (často po vypršení daňových prázdnin) ze země stejně odejdou, a proto nemají zájem v takové zemi investovat do rozvoje vědy a školství. Podílel jsem se na vypracování vládní studie o trendech na Slovensku. Globální společnosti sdělily Slovákům naprosto bez obalu, že pokud by jejich platy překročily určité procento platů v zemích západní Evropy, ze Slovenska okamžitě odejdou. Tyto subjekty nepotřebují vzdělanou a dražší pracovní sílu. Tě mají dost u sebe doma.

Přestaly platit klasické kariérové vzorce

V současné době vstupují na pracovní trh mladí lidé, které vy sociologové označujete jako takzvanou generaci Y. Jak byste ji charakterizoval a čím se odlišuje od generací před ní?

Ti, kteří toto označení používají, tvrdí, že potomci silných poválečných ročníků jsou větší individualisté, než byli jejich rodiče. Že připisují větší váhu své realizaci v mimopracovních

Požadavky
trhu práce
se mění
dynamičtěji,
než jak na
ně dokáže
reagovat
systém
vzdělávání.

O své nezávislosti a autonomii paradoxně velmi často mluví právě ti mladí, kteří jsou na rodičích závislí nejvíc.

oblastech a práci chápou především jako zdroj finančních prostředků pro své vyžití jinde.

Právě čtu knihu o vývoji hodnotové orientace Francouzů za posledních třicet let. Ukazuje se, že mezi mladými lidmi a jejich rodiči neexistuje příliš hodnotových odlišností. Výrazně jiné a konzervativnější hodnoty mají jen lidé nad 65 let. Z hlediska hodnot střední a mladší generace je navíc velice obtížné určit, co je dáno příslušností k určité generaci a co věkem.

Zhruba po čtyřicítce je stále složitější vypadat a chovat se jako mladý člověk. Mnozí příslušníci „generace Y“ se v té době začínou chovat jako jejich rodiče. Snahu o určité zobecnění komplikuje i další skutečnost. V rovině hodnotových odlišností se často nejedná o záležitost generační. Znaky „generace Y“ mají v té či oné míře vysokoškoláci všech generací a podobně jsou si v mezigeneračním srovnání blízcí i lidé s nižším vzděláním.

Nicméně stoupenci této typologie uvádějí, že u „generace Y“ jde o lidi vzdělané, dobře vybavené jazykově, rychlé, sebevědomé, kteří se nebojí říct si o vyšší plat. Obvykle mají i jasné představy o rychlé kariéře. Budou jim tyto předpoklady stačit, aby naplnili své představy? Pravda je, že v současných ekonomických pod-

mínkách přestávají platit dříve obvyklé kariérové vzorce. Kariérní růst již tak nezávisí na věku či letech odpracovaných v konkrétní organizaci. Tato změna má však dvě stránky. Mladí lidé se mohou mnohem častěji než dříve platově i co do služební pozice ve firmě vyšvihnout, zároveň však mohou třeba již o pět či deset let později spadnout níže, než jak to hrozilo v organizacích, v nichž se kariéra budovala pozvolněji, zato však předvídatelněji.

Spolu s nejistotou v kariérním růstu se však snižuje i míra vzájemné loajality mezi firmou a zaměstnanci. Zejména velké firmy se svých zaměstnanců zbavují mnohem snadněji než dříve. Jejich pracovníci si to uvědomují, a tak se snaží využít působení ve firmě k tomu, aby si z ní odnesli maximum dovedností do svého budoucího působiště. Jak v této situaci upevnit pouto důvěry mezi firmou a zaměstnanci, to patří podle mého názoru k nejobtížnějším úkolům současného managementu.

Podle vás tedy mladí lidé přijímají uvolnění vazeb se zaměstnanci jako všední realitu. Aplikují podobný charakter vztahů i ke generacím svých rodičů a prarodičů?

Tady bych si nedovolil generalizovat. Na jedné straně jsme svědky toho, že část mladých lidí

považuje i příslušníky střední generace za přítěž a vůči seniorům se chová vyloženě cynicky. Některé internetové debaty na toto téma jsou skutečně otřesné. Výsledky sociologických šetření však vylučují jakákoli zobecnění.

Předloni jsme na vzorku tisíce ostravských domácností zkoumali, jak si mladá, střední a starší generace pomáhá. Zjistili jsme, že výpomoc je reciproká. Žádná z těchto tří generací není pouze dárce, žádná není pouze dlužníkem. Pomáhají si navzájem a nemají pocit, že by na to někdo z nich doplácel. Takže bych rozlišoval postpu-

bertální řeči o zbytečnosti starých od reality každodenního života. Navíc je empiricky doloženo z řady zemí, že mladí lidé po stále delší dobu žijí se svými rodiči a odkládají založení vlastní domácnosti do pozdějšího věku. Pokud by generaci rodičů tak nesnášeli, asi by soužití s nimi pod jednou střechou nevydrželi a jejich společnost tak často nevyhledávali. O své nezávislosti a autonomii paradoxně velmi často mluví právě ti mladí, kteří jsou na rodičích závislí nejvíc.

*Za rozhovor děkuje Věra Vortelová
Foto: Hana Jencová a Thinkstock*

Prof. PhDr. Jan Keller, CSc.
Vysokoškolský pedagog a publicista. Vystudoval historii a sociologii na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Jako stipendista francouzské vlády absolvoval šestiměsíční studijní pobyty na univerzitách v Bordeaux (1985), v Aix-en-Provence (1988) a v Paříži na Sorbonně (1992). V roce 1992 obhájil habilitační práci o byrokratizaci státní správy ve Francii. Od roku 2000 působí jako profesor sociologie na Fakultě sociálních studií Ostravské státní univerzity. Přednáší pravidelně na univerzitě v Lille a nepravidelně na univerzitách v Trentu a Barceloně. Je autorem řady odborných i popularizačních knih z oblasti sociologie a environmentalistiky.

Oprava: V Age managementu č. 1/2013 se v rozhovoru s paní Eliškou Haškovou-Coolidge na str. 14 objevilo nesprávné jméno. Amerického byznymena a filantropa sira Jona M. Huntsmana jsme omylem uvedli jako Johna Hanslera. Paní Haškové-Coolidge i našim čtenářům se velice omlouváme.

Siru Jonu M. Huntsmanovi vyšel loni v olomouckém nakladatelství ANAG překlad jeho knihy Vítězové nikdy nepodvádějí, v níž se zabývá morální stránkou podnikání. Připravujeme s ním rozhovor do jednoho z příštích čísel.

Když začínal mezi žáky, vybral si Vladimír Zábrodský dres s Malečkovým číslem 7. Když se pár let poté se svým velkým vzorem setkal v jednom týmu, přijal za svou desítku – a po přestupu do Sparty patnáctku. Tato čísla nesl i reprezentační dres v obou érách jeho hry za národní mužstvo.

Vladimír Zábrodský: TÁTA BYL BÁJEČNÝ CHLAP

V anketě Český hokejista 20. století, vyhlášené na sklonku roku 1998, pár měsíců po památném triumfu v Naganu, získal nejvíc hlasů Dominik Hašek před Jaromírem Jágrem. Jak jinak? Třetím v pořadí, tedy nejvýše hodnoceným hráčem všech generací éry před Naganem, se stal Vladimír Zábrodský. Legendě o nezapomenutelné hře a gólech mimořádně inteligentního a talentovaného hokejisty, přirozeného lídra každého týmu, jehož dres kdy oblékl, na její magické síle nic neubrala celá desetiletí mezi jeho odchodem do emigrace a letopočtem ankety. A stejně silná je i dnes. Vladimíra jsme zastihli v obdivuhodné psychické i fyzické kondici, s neutuchajícím šarmem výtečného společníka a bystrého glosátora, necelé tři měsíce potom, co oslavil devadesátiny.

Vovko, jestlipak si ještě občas vzpomeneš na křest a první gól v hokejovém národním mužstvu?

Kdo by nevzpomínal!? Stihl jsem to za jediný večer, hned v obnovené reprezentační premiéře na domácím ledě po mezinárodní izolaci v letech nacistické okupace a války – a má trefa na poslední chvíli odvrátila porážku! Přišel se podívat i prezident Edvard Beneš. Jak my jsme se chtěli vytáhnout! Ale znáš to: často když nejvíc chceš, nic se ti nedaří. Ještě pár vteřinek před koncem jsme prohrávali 1:2, lidé už proudem opouštěli hlediště, když jeden ze Švýcarů zalehl před svou brankou puk a sudí nařídil trestné buly.

Ten pojem už dnešnímu fanouškovi pranic neříká. O co vlastně šlo?

V té sezoně naposled platila předválečná pravidla. Penalty Evropa ještě neznala, nedovolené zmaření gólové šance se trestalo vhašováním v třímetrové vzdálenosti přímo proti středu branky mezi hole hráčů, kteří k ní stáli bokem. Postavil jsem se tam proti Hansu Cattiniov, starému rutinérovi z Davosu – debutant proti světové hvězdě předválečných let. Bylo mi jasné, že mám jedinou šanci: vypálit rovnou, jak se puk dotkne ledu. Tak jsem do toho bacil, bum, vyrovnáno, konec! Puk vletěl do branky i s kusem Hansovy přeražené hole.

Tehdy jsi sklidil obrovský aplaus...

Ale zpátky k začátkům: měl jsi jako kluk nějaký velký sportovní vzor?

Aby ne! Ve výběru jsem nebyl troškař. Fandil jsem legendárnímu klubu LTC, to byl tenis a hokej, a v obou sportech dominoval Josef Maleček. A kdyby jen to. Pepíkovi šlo, na co sáhl: výborně hrál také fotbal a golf, dokonce pozemní hokej, ve 20. letech držel národní rekord v běhu na 400 metrů překážek. Jednou se mne v klubu kdosi zeptal: „Vovko, a čím ty jednou budeš?“ Nezaváhal jsem: „Já budu jako pan Maleček!“ Tehdy se tomu všichni moc nasměli. Uteklo pár let a já jsem najednou stejně jako kdysi on vedl první útok hokejového národního mužstva a na tenisové antuce hrál mezinárodní turnaje a Davis Cup.

Co pro tvou sportovní dráhu znamenal otec?

Nejen pro sport, ale pro celý život! Táta byl báječný chlap, důstojník ruské legie, po návratu do vlasti bankovní úředník. Z banky chodil denně rovnou na kurty na Letné nebo na Zimní stadion, domů až večer. Sportovní nadšenec k pohledání! Dal v klubu dohromady hokejové žactvo a dorost. Občas se po straně říkalo: „On

to starý Zábroda dělá hlavně pro své kluky.“ No, dělal, a který správný táta ne? Ale on v té své líně vypiplal vedle mne ještě devět příštích světových šampionů: napřed Božu Modrého a Vildu Šťovíka, v další vlně, do té jsem patřil i já, Stan-du Konopáska, Karlíka Stibora a Oldu Němce, s jehož otcem v Rusku sloužil u jednoho pluku, a nedlouho po nás Pepíka Jirku, Mílu Pokorného, Gustu Bubníka a Mílu Charouzda!

S těmi posledně jmenovanými vyrůstal i tvůj o dva roky mladší bratr Olda.

Světovým šampionem se mohl stát i on, nezůstat na přelomu let 1948 a 1949 ve Švýcarsku. Spolehlivý bek a šikovný i v ofenzivě. Za národní mužstvo hrál už od roku 1946, rok nato se do nominace nevešel, ačkoli už na to měl, ale v Mořici už patřil do stříbrného týmu. A z těch, kteří ne vlastní vinou na světový pohár nedosáhli, začínal po válce v LTC i Luděk Bukač. Co mu uteklo jako hráči, dovedl si po letech dvakrát nahradit jako trenér.

Dodnes vidím tátu, jak při veřejném bruslení na Štvanici postával za mantinelem a orlím zrakem slídlil v tom nepřehledném reji po šikovných klucích. Když si vyhlédl nového adepta,

MILNÍKY A VAVŘÍNY

1946

První zápas a první gól za národní mužstvo proti Švýcarsku (2:2) 19. ledna na pražském Zimním stadionu na Štvanici.

1947

První utkání ve světové soutěži a prvních 8 gólů proti Rumunsku (23:1) 15. února na Štvanici. První ze dvou titulů mistra světa a tři titulů mistra Evropy a prvenství mezi střelci turnaje s 29 góly ze 7 zápasů.

1948

Stříbrná medaile z hokejového turnaje zimních olympijských her ve Svatém Mořici; opětovné střelecké prvenství s 21 góly z 8 zápasů.

1949

První vítězství národního mužstva nad Kanadou ve světové soutěži (3:2) 15. února na šampionátu ve Stockholmu a druhý titul mistra světa.

Rok 1959: v šestatřiceti letech pošesté a naposledy králem střelců hokejové ligy

>>

SOUHRNNÁ BILANCE

Za národní mužstvo v letech 1946–1950 a 1954–1956 celkem 94 zápasů a 158 gólů, z toho 79 ve světových soutěžích; účast na zimních olympiádách 1948 a 1956 a na světových šampionátech 1947, 1948, 1949, 1954, 1955, 1956; tituly mistra světa v letech 1947 a 1949, mistra Evropy 1947, 1948 a 1949.

V domácí nejvyšší soutěži 230 zápasů a 306 gólů v letech 1940–1960 a 10 mistrovských titulů v letech 1940, 1942, 1943, 1944, 1946, 1947, 1948, 1949 za LTC Praha a 1953, 1954 za Spartu (1949, 1953 a 1954 jako hrající kouč). Král ligových střelců v letech 1944 (9 gólů), 1947 (17), 1949 (19), 1954 (30), 1957 (33) a 1959 (23). Pětkrát ve střeleckém pořadí druhý (1948, 1953, 1955, 1956 a 1958).

Člen Síně slávy Mezinárodní federace ledního hokeje (IIHF) a Síně slávy českého hokeje.

poslal pro něho. Klukům, celým vyjeveným, co jim ten pán chce, tátova otázka pokaždé vyrazila dech: „Chtěl bys hrát za LTC?“ Páni, kdo by nechtěl? Táta pak z nás vybral rychlého bruslaře a klukovi řekl: „Jeď za ním, musíš s ním udržet krok!“ Kdo obstál, měl vyhráno.

Na Štvanici se ještě po léta vyprávělo, jaký byl váš otec náročný a nesmlouvavý trenér.

A věř nevěř, nejvíc na mne. Z nás dvou bráchů jsem se já víc vytáhl do výšky a možná ve mně bylo i víc té pravé posedlosti. Tak či onak se táta časem upnul hlavně na mou kariéru. Samo od sebe se to tak vyvinulo. I já jsem se po čase v otcovsko-trenérské roli soustředil víc na mladšího Honzu. Jinak to asi nejde, nejen u Zábrodských. Oba mám stejně rád, vždy jsem se snažil dělit svůj čas mezi ně rovným dílem, ale v Honzovi bylo asi přece jen víc vůle po sportovním úspěchu. Vladimír měl i dost pech. Nejvíc, když vezl Honzu na juniorské mistrovství Švédska a boural. Ze čtyř lidí v autě třem nebylo nic, jen Vláška byl pak pět dní v bezvědomí a nadto měl zlomené pravé zápěstí. Sport je hodně o štěstí či smůle.

Nejprve Olda a pak i ty jste z totalitní klece odešli do emigrace. Jak to nesl táta?

Těžce, on byl velký vlastenec. Ale chápal naše motivy. Rodiče si po našem odchodu do emigrace užili své. Mamince, která tátou přežila o deset let, se ještě podařilo se za námi podívat do Stockholmu, ale s tátou jsem se po odchodu za hranice už viděl jen jednou u Oldy v Brusele. Zemřel roku 1976, bylo mu třiaosmdesát.

Ke kterým velkým hokejovým zážitkům se vracíš nejraději?

První místo patří Praze v sedmačtyřicátém. Poprvé jsme si vychutnali titul mistrů světa – a před našimi fanoušky! No, trochu nám po smolné a zbytečné prohře se Švédy pomohli Rakušané, kteří je den poté nečekaně porazili. Ten zápas jsem sledoval z opuštěné prezidentské lóže, ve které se pár hodin předtím pan Beneš trápil při pohledu na naše klopýtnutí. Ale zatímco si celý národ pak v neděli zoufal, on prý se o vývoji duelu tří korunek s Rakušany i našeho závěrečného utkání s Američany nechal průběžně informovat po telefonu. Byl to starý sportovec, kdysi hrál fotbal za Slavii a ještě jako hlava státu pilně holdoval tenisu, a tak věděl, že naděje umírá poslední.

Tehdy vás trénoval kanadský Slovák Mike Buckna. Dovedl prý pořádně přitvrdit?

Tak to tedy dovedl! Moc jsme se od něho naučili, já i pro svou příští roli hrajícího kouče, kte-

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ (90)

Vovkovi, jak mu říkala jeho ruská matka a pak i spoluhráči, bylo pět let, když poprvé obul brusle. V deseti se stal žákem LTC. Mezi dospělými hráči se prosadil ještě před sedmnáctými narozeninami a hned získal první ze svých deseti titulů mistra země.

Brzy se stal respektovaným vůdcem prvního útoku v klubu – a po osvobození i v reprezentaci. Střílel góly jako na běžícím pásu a díky jedinečné intuici, přehledu i vždy pohotové reakci začal stále výrazněji na ledě i ze střídačky tvořit hru.

Koncem čtyřicátých let nechybělo mnoho, aby jako první Evropan podepsal smlouvu v zaoceánské NHL; zájem bostonských Bruins nebyl nikterak platonický. Škrť přes jednání však učinily únorové události roku 1948. Když dva roky poté krutý a nepochopitelný justiční zločin totalitního režimu rozmetal skvělé národní mužstvo i LTC, odešel do Sparty. Takřka přes noc proměnil průměrný soubor, který právě sestoupil z ligy, v mužstvo, jež začalo napořád porážet všechnu domácí elitu. Tehdy přišla na svět jeho všeobecně známá a užívaná přezdívka: Šéf. Mistrovské tituly Sparty z let 1953 a 1954 byly především jeho dílem – jako nejlepšího hráče týmu i jeho stavitele a důvtipného vojevůdce.

Po čtyřech letech se směl vrátit do národního mužstva a roku 1955 znovu patřil k nejlepším střelcům světového šampionátu. Rok poté po nezdaru v olympijské Cortině však byl z reprezentace vyřazen – vzdor tomu, že potom ještě čtyři roky patřil ke stěžejním postavám ligy.

Po dlouhá léta patřil i k naší tenisové elitě. Roku 1941 vyhrál národní turnaj mladých nadějí, pardubickou juniorku. Později několikrát reprezentoval v Davisově poháru; poprvé roku 1948 v utkání s Brazílií (4:1). Jako osmadvacetiletý vyhrál mistrovství republiky.

Roku 1965 odešel se ženou a dvěma syny do emigrace a od té doby žije ve Švédsku.

rou on tak skvěle praktikoval v LTC. Kapitánem mužstva byl veterán Franta Pácalt, ale do posledních dvou zápasů už pro zranění nenastoupil a tehdy jsem až do roku 1950 převzal jeho roli. Navíc mi to opravdu střílelo.

Rok poté jsem na zimní olympiádě ve Svatém Mořici nesl při slavnostním nástupu státní vlajku. Škoda, že jsme v Mořici proti Kanadánům nevsadili všechno na útok. Navrhoval jsem to Bucknovi, vždyť nebylo co ztratit. Jim pak remíza 0:0 stačila k zisku zlatých medailí, nám vinou horšího skóre jen k druhému místu. Ale poprvé ve světové soutěži nás nedokázali porazit!

A následujícího roku ve Stockholmu už jste vyklepli vy je. To bylo tenkrát slávy!

Přitom v té sezoně postihovala reprezentaci rána za ranou. Šest hráčů zahynulo při přeletu Lamanšského průlivu, dva další, jedním byl Olda, emigrovali. Prakticky naráz jsme přišli o půl týmu, vždyť v té době se i nejtěžší zápasy hrávaly s dvěma pětkami! Po odchodu Buckny se formálním koučem stal někdejší fotbalový internacionál Tonda Vodička, ale fakticky jsem se otěží chopil já. Vybral jsem vhodné doplňky,

přestavěl formace, dirigoval tým v zápasech. Moc gólů jsem na tom šampionátu nedal, a přitom jsem dřel jako nikdy. V nouzi jsem zaskakoval i v obraně! Když jsme se jako mistři vrátili domů, všichni oslavovali, a právem, Božu Modrého, chytal úžasně. A právě on řekl: „Největší zásluhu na našem úspěchu má Vovka. Skvěle vedl tým ze střídačky i přímo z ledu.“ Stockholmský list Dagens Nyheter v hodnocení turnaje napsal: „Zábrodský byl velký organizátor.“

Obrátíme list. V roce 1965 jsi s rodinou emigroval do Švédska. S odstupem bezmála půl století: Byla Švédsko správná volba?

Naprosto nepochybně. Přijali nás jedním slovem fantasticky. Když československé hokejové ústředí začalo vyhrožovat, že v případě mého angažmá omezí sportovní styky, Švýcaři se polekali, ale Švédové jen lakonicky odpověděli: dělejte, jak myslíte.

V Leksandu, kde jsme se usadili nejdříve, protože jsem tam měl možnost trénovat, jsme se měli jako v pohádce. Je to malé město, ale milé, svérázné a s výtečným hokejem. Ale je to dost na severu, pro Středoevropana drsný kraj – a hlavně

Při svých návštěvách Prahy je spartánská legenda vždy vítaným hostem klubové šatny. Tady se zdraví s Jiřím Vykoukalem; v pozadí generální manažer Sparty Petr Bříza

^
Tři mušketyři z rodu Zábrodských – zakladatel a pokračovatelé rodinné tenisové školy v Ronneby na snímku z prvních let její činnosti: otec Vladimír, řečený Vovka, a synové Vladimír mladší (za ním) a Jan

mé ženě Janě se stýskalo po životě ve velkém městě. Nechtěli nás odtamtud pustit, líčili nám, co všechno na nás chystají třeba ještě v penzi, ale nakonec jsme se roku 1967 rozešli jako dobří přátelé. Už od předešlého roku jsem v Ronneby, na jih od Stockholmu, vedl letní tenisovou školu. A tak jsme přesídlili do Helsingborgu a já vedl hokejisty v nedalekém Rögge. Po dalších třech letech jsem přijal angažmá ve slavném klubu Djurgården a už natrvalo jsme se odstěhovali do Stockholmu.

V Ronneby jsme bez jakýchkoli dotací vybudovali fungující rodinnou firmu. Postupně ji převzali synové. Už čtyřicet let se jim do toho nepletu.

Půl století... To už jsou z vás vlastně Švédové?
Ne tak úplně, to by se táta musel obracet v hrobě. Ale třeba u synů je to už trochu jinak. Sna-

cha, Honzova manželka, je Švédka a obě vnučky Suzanne a Mikaela vlastně už také.

Ta země nás a spoustu dalších uprchlíků z totality přijala s otevřenou náručí. Našli jsme tu nový domov a uplatnění podle našich představ. Mne roku 1970 přijali do KLTK, zkráceně Kungliga, královského tenisového klubu. To je obrovská pocta, tím více pro cizince – a jmenovali mě šéftrenérem! Ve Švédsku se hraje tradiční rodinný tenisový turnaj: otec a syn proti podobným soupeřům. S Honzou jsme ho vyhráli v roce 1967 proti Bergelinům, otec býval kdysi mým soupeřem.

Mimochodem, i v našem časopise už jsme zmiňovali, že ve Švédsku se opravdu umějí starat o seniory, máš podobnou zkušenost?

To mám, a nejenom po hmotné stránce. Když jsme u toho, hrával jsem mezistátní zápasy za švédské tenisové seniory a nakonec jsem se v Austrálii ve čtyřhře spolu s dalším někdejší soupeřem Torstenem Johanssonem stal mistrem světa nad pětadesát let. Probojoval jsem se i do finále dvouhry, ale tam mne porazil Australan McCarthy.

Takže už jsem alespoň na papíře vlastně taky Švéd. Vůbec to nemám lehké, třeba když se hraje hokejový šampionát. Matka Ruska, rodná země Česko, domovská země už dávno Švédsko... Ale teď bez legrace, srdce mi stále bije pro českého lva. Těšil jsem se na letošní stockholmské mistrovství světa, na kterém to ale jako na potvoru právě Čechům vůbec nevyšlo. Ty dvě porážky od Švýcarů, s kterými my jsme často tak zamestali... Ale takový už je sport. A vzkazuju do Prahy: bude zase líp, uvidíte!

Tak hodně zdraví i pohody tobě i celému švédskému klanu Zábrodských!

*Za rozhovor poděkoval Miloslav Jenšík
Foto: Aleš Palán a archivy Vladimíra Zábrodského a autora*

>> Vladimír Zábrodský
s Miloslavem Jenšíkem

Hermann Simon:

Považuji za nutné, aby se o age managementu psalo

„Ačkoli už jsem překročil věkovou hranici pro odchod do důchodu, nechystám se do něj. Osobně jsem odpůrce důchodů a tvrdím, že lidé by měli zůstat pokud možno stále aktivní a prospěšní ostatním, předat své nabyté zkušenosti. Ti, co se o to snaží, i když třeba už nejedou na plný plyn jako za mlada, jsou mnohem zdravější a dožijí se výrazně vyššího věku než lidé, kteří jdou do důchodu a nedělají v podstatě nic.“

A v tom vidím velký přínos časopisu AGE MANAGEMENT. Díky rozhovoru, o který mě jeho redakce požádala, jsem i já začal na problematiku age managementu a mezigenerační tolerance nahlížet jinak. Pochopil jsem, že věci, které připadají samozřejmé mně, nemusí být snadné pro ostatní. Časopis se snaží povzbudit starší lidi, že s věkem nemusí nic končit, naopak mohou přijít nové příležitosti. A jeho hlavním motivem je mezigenerační tolerance, což je bohužel v dnešní době a v našich zeměpisných šířkách velmi aktuální téma.“

Prof. Hermann Simon je předním světovým odborníkem na podnikové strategie, marketing a tvorbu cen. Je profesorem ekonomie a v německy mluvících zemích podle dlouhodobé internetové ankety hodnocen jako druhý nejvlivnější myslitel v oboru managementu po již zesnulém Peteru F. Druckerovi.

Liliana Berezkinová:

Age management **získá silnou podporu** všech zájmových skupin

„Přiznám se, že až do nedávna jsem problematiku mezigenerační tolerance vnímala spíše podvědomě. O tom, jak velké a aktuální téma age management ve skutečnosti je, zejména v naší zemi, jsem se dozvěděla až díky stejnojmennému časopisu AGE MANAGEMENT. Při pročítání tohoto titulu jasně cítím, že má velmi silné poslání, a troufnu si říci, že vysílá mnohem hmatatelnější vzkaz než některé jiné s tématem na oko související iniciativy.“

Když jsem se začala o tuto oblast zajímat více do hloubky, uvědomila jsem si, že by se v ní měla začít aktivně angažovat i má generace, pokud nechceme, aby se diskriminace na základě věku nestala tiše trpěným fenoménem naší doby.

Bylo mi proto potěšením podělit se o svoji vlastní pozitivní zkušenost z práce v generačně pestrém týmu v jednom z čísel AGE MANAGEMENTu. Jsem přesvědčena o tom, že tento časopis bude mít velký společenský dopad, a doufám, že si získá širokou čtenářskou základnu a silnou podporu všech zájmových skupin.“

Bc. Liliana Berezkinová, ředitelka pro obchod a business development a členka představenstva společnosti Nanopharma. Působí rovněž jako manažerka pro obchod a marketing v českém nanotechnologickém klastru Nanoprogres a členka správní rady skupiny SinBio.

Generace se navzájem potřebují, jen někdy k sobě těžko hledají cestu

Najít společné téma pro odlišné generace, propojit tak jejich světy a umožnit lépe pochopit a poznat jedna druhou, to byla jedna z hlavních myšlenek projektu Me(u)mories, který byl financován Evropskou unií v rámci programu Grundtvig. Myšlenka, o níž jsme věděli, že může v praxi fungovat, protože jsme si již dříve vyzkoušeli, že spojení středoškolských studentů a seniorů může být (opravdu!) přínosné pro obě strany.

O EDUCAnet

EDUCAnet je soukromá síť středních škol v Praze, Brně, Ostravě, Českých Budějovicích a Pardubicích, pražské mateřské školky Edík a připravované pražské základní školy.

Výjimečnost těchto zařízení spočívá v koncepci nejmodernější výuky prostřednictvím informačních technologií v rozsahu, který dosud v naší zemi neexistoval a je plnohodnotně srovnatelný s nejprestižnějšími zařízeními tohoto typu například v Dánsku, Velké Británii nebo Německu.

Každá ze škol realizuje nejrůznější projekty, které jsou z velké části financovány Evropskou unií a jejichž cílem je systematicky zkvalitňovat výuku a propojovat počáteční a další vzdělávání. Projekty se zaměřením na seniory a mezigenerační dialog jsou od roku 2007 realizovány na Střední odborné škole EDUCAnet Pardubice a na Střední odborné škole EDUCAnet Praha.

Máte už „svého“ seniora?

Na úplném začátku v roce 2007 dostalo patnáct studentů Střední odborné školy EDUCAnet Pardubice nesnadný úkol: Najděte si „svého seniora“. Budete ho či ji učit pracovat s počítačem a na konci školního roku uspořádáme seniorskou olympiádu. A nejlepší dvojice odměníme.

Studenti si „své studenty“ skutečně našli a všichni se vrhli do práce s velkou vervou. Ale stalo se ještě něco jiného. Mladí a staří se opravdu skamarádili. Pomáhali si. Scházeli se u kávy, na oběd či na večeři. Svěřovali se navzájem se svými problémy (tedy hlavně mladí starým). Opravdu se tedy podařilo propojit generace, lépe se navzájem poznat a porozumět si. Pochopili jsme, že obě generace se navzájem potřebují, jen si k sobě často neumí najít cestu. A proto jsme se rozhodli v podpoře mezigeneračního dialogu pokračovat.

Zrodil se Me(u)mories

Takto vznikl projekt Me(u)mories. Jeho náplní bylo zaznamenat vzpomínky seniorů a prezentovat je na mezinárodních setkáních. Těmi, kdo zaznamenávali, byli studenti Střední odborné školy EDUCAnet Praha, která sídlí v Praze na Cho-

dově. Scházeli se se seniory v rámci seniorských klubů v Praze 4 a poslouchali jejich vyprávění.

Zároveň škola zorganizovala počítačové kurzy, aby se senioři sami naučili své vzpomínky v podobě fotografií, pohlednic nebo například starých dopisů digitálně zpracovat. A některé kurzy vedli opět studenti. Ti se sami přihlásili a museli mít odpovídající znalosti v práci s počítačem, zejména v oblasti zpracování multimédií.

Co získali studenti

Jeden z nejúspěšnějších kurzů multimédií vedl student trpící autismem. Měl výborné odborné znalosti, musel se ale naučit, stejně jako další zapojení studenti, vystupovat před lidmi, komunikovat s nimi, správně mluvit a přednášet, osvojit si základní didaktické zásady. A zbavit se strachu z něčeho nového. Byl to velký krok kupředu. Jak nám na konci projektu řekl, byla to pro něj velká zkušenost, začal si více věřit a naučil se lépe vycházet s lidmi a začlenit se do kolektivu dospělých.

Podobně mluvili i ostatní zapojení studenti. Byli překvapení, jak těžká je pedagogická práce, jak nesnadné je třeba někdy udržet pozornost posluchačů. Zároveň si pochvalovali, že

se naučili před dospělými prezentovat své znalosti. Líbilo se jim ukazovat seniorům, co umí, diskutovat s nimi, zodpovídat otázky.

A co to přineslo seniorům

Senioři se zase před studenty nebáli ptát, bavilo je pronikat do světa mladých, když jim vyprávěli a předváděli, co jaký software umí a co znamená ten či onen výraz. Bavili se o moderních komunikátorech jako Skype či Twitter, o sociálních sítích, Androidu či Applu a jeho iPadu. Učili se stahovat a upravovat fotky, vyrábět z nich kalendáře nebo pohlednice. S nadšením je pak posílali svým dětem a vnukům.

Zkrátka byli rádi, že můžou poznat svět, který je pro mladé lidi samozřejmý. Ukázalo se totiž, že tento svět je velmi zajímavý, ale nemají příliš možností ho více poznat. Nabídka kurzů pro seniory na trhu je sice poměrně široká, ne vždy však odpovídá jejich potřebám a zájmům. Díky projektu Me(u)mories, který jsme realizovali v letech 2010 až 2012, jsme dostali úžasnou možnost starší generaci opravdu dobře poznat

a vyjít jí vstříc. Zároveň můžeme říct, že se nám podařilo propojit myšlenku aktivního stárnutí s mezigeneračním dialogem.

Jak dál

S koncem Me(u)mories mezigenerační dialog v síti našich škol neskončil. Nadále pořádáme kurzy informačních technologií a jazyků pro seniory a ideu jsme posunuli zase o kousek dál. V rámci nového projektu Ageing well! se senioři zdokonalují ve svých koníčcích v rámci kurzů patchworku a zároveň se učí své výrobky prezentovat a uchovávat v elektronické formě. Spojili jsme dohromady to, co mají senioři rádi a důvěrně znají (své koníčky), se světem moderní technologie. A opět za pomoci studentů, kteří na kurzech fungují jako dobrovolníci.

Text: Lenka Pacovská

Foto: Thinkstock

Mgr. Lenka Pacovská pracuje pro síť EDUCAnet od roku 2006 jako grantová manažerka.

EVA BREJCHOVÁ, účastnice kurzů angličtiny a multimédií:

„Vedení gymnázia patří velkým dík za to, že se věnuje dalšímu vzdělávání aktivních seniorů, kteří mají o vše zájem a nechtějí sedět doma a litovat se, že už jsou staří. Na každý kurz se těším, připravuji a ještě jsem ani jeden nevynechala. Jednou jsem slyšela úvahu o tom, že senioři – pokud se dále vzdělávají – nemají čas ani myšlenky na své bolesti ve stáří a nemoci se jim vyhýbají. Mohu potvrdit: cítím se mnohem lépe, nemyslím na to, co mě momentálně bolí, a mám daleko větší radost ze života. Těší mne i to, že jsem poznala mnoho nových kolegyní. Takže všem, kteří přišli na nápad zapojit seniory do výuky, děkuji. Dělají záslužnou práci.“

ROZDÁVAT radost a krásu JE DAR

Špička mezi českými šperkaři, kteří pracují s pravými perlami a polodrahokamy, Lenka Matoušková, tvrdí, že všechny rány osudu, které se zpočátku zdály nezhojitelné, jí i jejímu manželovi paradoxně víc daly, než vzaly. Přivedly je na novou životní cestu, která je oba nevýslovně naplňuje.

Šperk pro Sluneční paprsek

Pár dní předtím, než jsme zavítali do ateliéru Lenky a Marka Matouškových v Radonicích na samém okraji Prahy 9, se jejich překrásný náhrdelník z obřích perel, křišťálu a stříbra vydražil v rámci benefiční aukce občanského sdružení Sluneční paprsek za 37 tisíc korun. „Role hostesky se v našem případě ujala Simona Krainová, která kvůli tomu na aukci přijela. Určitě i díky ní se vyvolávací cena během chvíle víc než ztrojnásobila. Máme fajn pocit, že jsme tak pomohli, aby dvě nemocné děti odjely k moři, a to přece stojí za to,“ říká Lenka.

Nemoc přišla bez varování

Lenka studovala češtinu a tělocvik. Ještě během studií začala učit na škole, kam dřív sama chodila. Jak říká, byla to její vysněná profese, kterou měla moc ráda – a děti měly rády ji. S manželem Markem bydleli v domku v Mnichově Hradišti, obklopeni překrásnou přírodou Českého ráje, odkud pocházeli a kde měli své rodiny. Všechno bez jediného kazu.

„Jednou jsem s dětmi odjela na týdenní sportovní kurz, a když jsem se vrátila, byla jsem hrozně unavená. V noci jsem se vzbudila žízni a chtěla jsem se dojit napít, jenže už jsem nemohla ovládat půlku těla,“ vzpomíná Lenka Matoušková na to, jak se nemoc poprvé ohlásila. „Myslela jsem, že jsem si jenom skřípla nerv, a tak jsem druhý den ještě šla do školy. Odučila jsem všechny hodiny, ale odpoledne už jsem nemohla v ruce udržet ani skleničku s vodou, a tak mě manžel večer odvezl na pohotovost do Mladé Boleslavi. Tam byl velmi nepříjemný doktor, později jsem se dozvěděla, že byl ve výpovědní lhůtě, udělal mi základní neurologické vyšetření, řekl mi, ať se někdy objedná na neurologii, a poslal mě domů. Takže jsem šla druhý den znovu do práce s tím, že si odpoledne dojdou ke svému obvodnímu lékaři. A odtud už mě vezla záchranka do nemocnice.“

Lékaři nějakou dobu stanovovali diagnózu, váhali mezi roztroušenou sklerózou a boreliózou. „Nejhorší bylo, že jsem na začátku nevěděla, na čem jsem. A když nakonec diagnostikovali roztroušenou sklerózu, rodina to přede mnou nějakou chvíli tajila, protože se bála, jak to ponesu. Přiznám se, že to byl pro mě šok. Studovala jsem totiž střední zdravotnickou školu, a tak se mi po přečtení zprávy vybavili pacienti, které jsme na praxi jako studenti ošetřovali. Někteří na tom

byli hodně špatně a nebylo jednoduché smířit se s tím, že patřím mezi ně.“

Lence se ve třidvaceti život zhroutil jako domeček z karet. První rok byl o to složitější, že lékaři teprve stanovovali způsob léčby. Navíc jí oznámili, že práce učitelky pro ni není vhodná, protože se musí stranit infekčního prostředí. Rýma, která je u zdravého člověka banalitou, může pro ni znamenat třeba ochrnutí na některou část těla nebo slepotu.

Tenkrát udělala tu nejhorší věc, kterou v té chvíli mohla. „Lehla“ si na internet a tam si o své nemoci přečetla, co našla. To byla velká chyba. Dostala do hlavy ten nejhorší katastrofický scénář dalšího vývoje.

„Za to, že jsem se z toho tenkrát nezbláznila, věším podpoře své rodiny, nejvíc svého manžela, rodičů a sestry,“ vzpomíná Lenka a její manžel Marek ji doplňuje: „Jedním z projevů té nemoci je, že si tělo neumí samo vyrábět hormon štěstí. De facto vás nic nebaví, netěší, byly tu i sebevražedné sklony, než Léně nasadili antidepressiva.“ Právě proto, že zažila i stavy naprosté beznaděje, snaží se teď Lenka o to víc pomáhat ostatním. Angažuje se například ve Sdružení mladých sklerotiků, aby ukázala ostatním, že jde s nemocí plnohodnotně žít, jen se to nesmí vzdát a musí se bojovat. Ale to předbíháme.

Dům snů

Nemoc si začala neúprosně diktovat pravidla a měnit dosavadní plány. Lenka se musela rozloučit s představou, že bude mít děti a bude se moct někdy vrátit ke své vysněné profesi. Obden jezdila s manželem sedmdesát kilometrů na vyšetření do Prahy, kde na něj potom do pozdního odpoledne čekala, až skončí v práci, aby mohli jet vozem společně domů. Hromadným dopravním prostředkům se kvůli infekci také musela vyhýbat. Nakonec se proto rozhodli posunout do Prahy, prodali svůj dům v Českém ráji a koupili řadovku ve Vinoři.

V té době Lenka hledala, čemu se bude dál věnovat. Studovala dva roky psychologii, pak dokončila kombinované magisterské studium andragogiky. Ale pořád to nějak nebylo ono. Navíc ve Vinoři trpěla častými migrénami. „Necítili jsme se tam prostě dobře. Zatoužili jsme po samostatném domku s větší zahradou. Začali jsme hledat pozemek, kde bychom si postavili dům svých snů. A to byla po čase činnost, která mě opravdu nadchla. Design mě bavil odjakživa, pomáhala jsem mnoha známým vybavovat byty a domy,

Na benefiční aukci občanského sdružení Sluneční paprsek se role hostesky v případě dražby originálního šperku Lenky Matouškové ujala Simona Krainová. V rámci večera to byl jediný šperk, který se dražil spolu s patnácti dalšími položkami – uměleckými díly, obrazy, fotografiemi, vstupenkami na atraktivní akce či zážitkovými poukázkami. Výtěžek jeden milion korun bude podle slov předsedy rady OS Sluneční paprsek MUDr. Pavla Bočka stejně jako v minulých letech použit na ozdravné pobyty dětí s onkologickým či jiným závažným onemocněním i dětí z dětských domovů.

Marek Matoušek se věnuje celý život marketingu, a tak vnesl do rodinného podnikání víc profesionalitu

pročítala jsem všechny časopisy a knížky, které se ke mně dostaly. Takže jsem plánovanému rodinnému hnízdu věnovala všechnu energii," vypráví.

Na svůj nový dům se s manželem moc těšili. Byl vymyšlený do posledních detailů. Dlouho hledali také firmu, u které si ho objednájí. „Nakonec u nás zvítězila německá kvalita – obrátili jsme se na společnost bb gruppe, která se vydávala za výhradního dodavatele německých domů Luxhaus v ČR. Složili jsme zálohu, prodali jsme si střechu nad hlavou a radovali se, že nám za tři měsíce dům přivezou a budeme brzy bydlet ve svém. Jenomže místo domu nám přišel e-mail, že dům nepřijede... V bb gruppe nám přestali brát telefony a my jsme zjistili, že jsme přišli o čtyři miliony korun.

Takové zprávě se vám nechce uvěřit, nemůžete spát a říkáte si, že to není pravda. Podáváte trestní oznámení, doufáte, že všechno bude zase dobré. Nakonec jsme ze čtyř milionů viděli 75 tisíc korun... A ty nám dali jen proto, aby projevili dobrou vůli," vybavuje si dobu před pěti lety Marek Matoušek. Až do letoška doufali, že jim firma vrátí alespoň část peněz. Ovšem nedávno jim od soudu přišlo vyrozumění, že už nic víc nedostanou, protože nebyl prokázán zlý úmysl. „Nejsme sami, celková škoda je 100 milionů. Jak je to možné, nechápeme," vrtí manželé svorně hlavou.

A znovu na dně

Tehdy neměli čtyři miliony ani vlastní střechu nad hlavou. Kamarád je nechal bydlet ve svém bytě 1+kk ve Strašnicích, kam se skoro nevešli, pejška museli dát k rodičům. Jediné, co jim zbylo, byl pozemek, který si vzali na hypotéku.

„Zoufali jsme si. Sestra s manželem tehdy bydleli v zahraničí, tak jsme za poslední peníze, které jsme si schovávali na kuchyňskou linku, odjeli na měsíc za nimi. A tam se nám podařilo za vším udělat tlustou čáru. Rozhodli jsme se znovu bojovat a koupit na hypotéku hotový dům. Bylo to to nejlepší rozhodnutí, jaké jsme mohli v tu chvíli udělat. Bydlí a pracuje se nám tady báječně. Jsme tu šťastní," usmívá se Lenka.

Jenže v té době, kdy celou situaci řešili, jí do smíchu nebylo. Následkem stresů se její zdravotní stav zhoršoval. „Vypovídala mi jemná motorika prstů. Moje sestra Jitka si tenkrát vzpomněla, že když jsem byla v nemocnici, dávali mi přebírat hrách, přišívát knoflíky, abych prsty procvičovala. A tak aby mi

udělala radost, přivezla mi tři krabice perel a polodrahokamů, ať si s tím zkusím jen tak hrát..."

Od pár náhrdelníků k firmě

Jako vždycky všechno se Lenka snažila i dárek od sestry brát vážně. Zapsala se do kurzu a naučila se pár technik. Vzpomíná, že první šperk, který vyrobila, byl náhrdelník z růžových achátů. Darovala jej kamarádce a ta si ho vzala na pracovní schůzku. Líbil se. Ostatní se ptali, odkud ho má, a tak prvních pět náhrdelníků a dva prstýnky zmizely jako pára nad hrncem.

„Ta práce mi dala novou energii a chuť do života. Moc mě naplňovalo, že se mé šperky lidem líbí a že jim dělají radost, a tak jsem se pouštěla do nových pokusů. Až přišla nabídka na výrobu brože pro Madeleine Albrightovou. Začalo se o mně víc mluvit, to přitáhlo další osobnosti. Získala jsem důvěru jak v sebe, tak mezi šperkaři, designéry, módními návrháři," popisuje Lenka své profesní začátky.

„Na začátku jsem netušila, že budu procvičovat neposlušné prsty tak dlouho, až vznikne úspěšná rodinná firma, do které se záhy zapojí i můj manžel a budeme v ní oba moc spokojeni. Jako rodinný tým fungujeme už druhým rokem. Manžel vnesl do našeho fungování profesionalitu, neboť se marketingem zabýval celý život v nejrůznějších korporacích. To, jak na začátku nastavil našemu fungování vysoko latku, se nám mnohokrát vrátil," konstatuje Lenka a její manžel k tomu pozna-

menává: „Nikdy bych si nepomyslel, jak mě práce se šperky bude bavit. Přestal jsem se stresovat ve velkých firmách a jsem sám svým pánem. Naučil jsem se spoustu nových věcí, například profesionálně fotit naše šperky nebo uzlíkovat perly. Léna tvrdí, že moje uzlíky nikdo nepřekoná,“ směje se Marek a Lenka jen souhlasně pokyvuje.

Dnes nosí šperky s jejich značkou významné osobnosti doma i za hranicemi: umělkyně, podnikatelky, manželky premiérů, ministrů a princezny, kterým různé náhrdelníky, náušnice a náramky vozí jako dary naši politici a diplomaté. Stejně jako si je může koupit každý, kdo po nich zatouží. Protože společnost JwL nemá vlastní síť kamenných prodejen, ceny jsou velmi přijatelné.

„Naši přidanou hodnotu vidíme v individuálním vztahu s klientem. Máme sice internetový obchod, kde lze něco z našich produktů objednat, ale nenabízíme přes internet všechno. Cílem je, aby zákaznice přijela k nám do ateliéru, byla při zrodu šperku, který se pak bude vyrábět jenom pro ni. Aby cítila, že je to osobitá věc, a měla z ní o to větší radost,“ prozrazuje něco z business modelu mužská část týmu.

Rozjet výrobu ve velkém – na to nikdy nepomýšleli. Rodinná firma jim naprosto vyhovuje. Minimalizuje totiž stresy, které si Lenka nemůže dovolit. Navíc se dá takto co nejvíc zabránit kopírování nápadů, které je v této oblasti podnikání bohužel častým jevem.

„Děláme tu nejkrásnější práci na světě, pro svou radost a radost těch, co naše šperky nosí. Práci, která nás uživí a dává nám svobodu. Musíme plnit své závazky vůči bankám, ale nechceme se z práce zbláznit. Pracujeme naplno, ale dvakrát ročně jezdíme nakupovat perly a kameny do Thajska, kde si trochu odpočineme. Teplo mi dělá vyloženě dobře,“ dodává Lenka.

Ztráty a nálezy

Kdysi o ní někdo napsal, že tvoří krásu zrozeňnou ze smutku. Dnes už to dávno není pravda. Lenka je šťastná a raduje se z každého dne. Když říká, že nemoc ji velmi obohatila, ví, o čem mluví.

„Nemoc byla pro mě vlastně dar. Přinesla mi jinou životní dimenzi, jiný pohled na svět. Dnes už vím, že pokud budu mít podporu své rodiny, překonám všechny překážky. Mám práci, kterou miluji a díky které mohu šířit radost a energii ostatním. Umožňuje mi nejen příjemně žít, ale také dávat těm, kteří třeba neměli takové štěstí jako já. A užívat si té radosti z darování. Navíc jsme s manželem začali potkávat nové skvělé lidi – srdečné, milé, pozitivní. Dnes vím, proč jsme všechny ty pády museli zažít. Dává mi to smysl,“ končí Lenka svoje vyprávění.

Za příjemné setkání děkuje Jana Jenšíková

Foto: Marek Jenšík a archiv JwL

JwL Jewellery

České rodinné šperkařství Lenky a Marka Matouškových se od svého vzniku specializuje na ruční výrobu šperků z pravých perel a polodrahokamů. Tyto vzácné přírodní materiály kombinuje například se stříbrem a křišťálem nebo jinými komponenty a doplňky, které rozšiřují možnost využití těchto šperků.

Individuální přístup umožňuje klientům podílet se na navrhování šperku a získat naprosto osobitý doplněk. Jako jedno z mála šperkařství komplexně navrhuje a vytváří doplňky i pro muže a děti, aby harmonické sladění s doplňky dámy při společných příležitostech bylo dokonalé.

www.jwl.cz

Od učitelské katedry k Lize vozíčkářů

Dnes a denně narážíme na lidskou omezenost

„Naučme se brát zdravotně handicapované kolegy jako přirozenou součást našeho světa. Pomůžeme jim tím nejvíc,“ říká ředitel občanského sdružení Liga vozíčkářů Zdeněk Škaroupka. Znám jej přes dvacet let a před tím, co udělal a dělá pro handicapované, musím smeknout.

Zdeňku, nemůžu nezačít osobní otázkou. Studoval jsi učitelství tělesné výchovy a biologie, kde jsme se poznali. Už na škole jsi se ale začal věnovat Lize vozíčkářů. Co tě k tomu vedlo?

Tak trochu náhoda. Během revoluce všichni na fakultě řešili stávkové výbory a demonstrace. Já jsem se připlétl k tomu, kdy jedna ze studentek vykládala, jak byla navštívit děti v dětském domově, jak to tam vypadá hrozně a že bychom se měli věnovat i takovým záležitostem. Mě stávkové výbory moc nebavily, tak jsem se ještě s pár lidmi vydal do několika dětských domovů. Dostali jsme se v Brně i na Kociánku, což je ústav pro děti s postižením. Byl to velký šok a bylo mi jasné, že buď odsud vypadnu a už to nechci nikdy vidět, nebo naopak jim budu pomáhat a pokusím se ty strašné podmínky těm dětem zlepšit.

Začalo to vánočním divadelním představením a skončilo u Ligy vozíčkářů. Dlouho jsme pak na Kociánce pracovali na různých projektech. Vzpomínám si na první výlet uspořádaný do Vídně, což bylo pro tehdejší vedení ústavu něco naprosto nepředstavitelného. Prošlo to snad jen díky tomu, že i vychovatelky a sestřičky se do Vídně chtěly podívat.

To je dvacetiletá historie. Jak se situace zdravotně postižených a jejich integrace do běžného života za tu dobu změnila a kde jsou největší bariéry?

Samozřejmě se hodně změnilo, ale ve spoustě věcí máme pořád ještě co dohánět. Nemá cenu se bavit o tom, jak se zlepšila nebo nezlepšila situace například v bezbariérových přístupech a dalších technických podmínkách. Ty bariéry jsou totiž primárně v našich hlavách. Možná jsem příliš kritický a je to ode mě drzost, ale obávám se, že jakási obecná úroveň inteligence u nás v tomto směru není nijak valná. Na lidskou omezenost narážíme dnes a denně. A ruku v ruce s tím jde samozřejmě slušnost a ohleduplnost. O tom bychom ale mohli mluvit hodiny.

Už to, že se tady kdekdo holedbá tím, že nechal zbudovat rampu nebo výtah pro vozíčkáře nebo že jeho stavba má bezbariérový přístup. To přece není nic k chlubení. To by měla být naprosto automatická věc. Mělo by to v nás být automaticky zakódováno, že jakákoli služba, jakákoli stavba musí být obecně přístupná. A je jedno, zda uvažuji o mamince s kočárkem nebo o člověku na vozíku.

Pojďme ke specifickému tématu zaměstnávání handicapovaných. Tady budou hrát tolerance a vzájemné pochopení určitě taky klíčovou roli. Daří se lidem s postižením více integrovat i do pracovního života?

Určitě. Je to oblast, které se hodně věnujeme a taky sem směřuje velká podpora ze strany Evropské unie. Ale chtěl bych zdůraznit, že jsou to dva, vlastně tři spojené problémy. Jednak zaměstnání získat, potom je udržet a ten třetí je vzdělávání. Bohužel u nás pořád platí, že lidé s postižením nemůžou studovat školu, kterou si vyberou, ale školu, do které se dostanou. V podpoře vzdělávání lidí s postižením máme v ČR ještě obrovské mezery a výsledkem je to, že nejsou pro dnešní trh práce příliš zajímaví.

Spousta činností, které dřív mohli postižení bez problémů vykonávat, z trhu zmizela. Buď se to vyrábí někde v Asii nebo to dělají automaty. Takže potřebujeme kvalifikované lidi s postižením, kteří budou znát jazyky, ovládat práci s počítačem atd., jenže se to nemají moc kde naučit. A pokud člověk s postižením nemůže dlouhodobě najít práci, tak u něj zákonitě klesá motivace si práci hledat, ztrácí pracovní návyky a sebevědomí. Už jenom se osmělit a přihlásit se do výběrového řízení, absolvovat pohovor nebo napsat konkurenceschopný životopis může být pro tyto lidi nepřekonatelný problém. S tím vším se snažíme klientům pomáhat.

Co je nejdůležitější pro včlenění lidí s postižením do pracovního kolektivu mezi „zdravé“ kolegy? Už jsme se naučili brát to jako běžnou věc, nebo to pořád ještě předstíráme a v duchu si děláme starosti, jak se k takovému kolegovi chovat?

Pro integraci nejen v zaměstnání je nejlepší, abychom se co nejčastěji začali potkávat s lidmi s postižením, kteří budou vykonávat naprosto

Liga vozíčkářů vznikla v roce 1990 jako alternativa k tehdejšímu Svazu invalidů. Ten byl jedinou organizací sdružující lidi s postižením, svou strukturou, způsobem řízení a fungováním poplatnou době. I Liga vozíčkářů se potýkala zpočátku spíše s byrokracií a interními spory, které ještě zesílily s prvními dotačními programy, a organizaci hrozil krátce po jejím vzniku rychlý konec. Z dnešního pohledu šťastným rozhodnutím bylo přestěhování Ligy vozíčkářů do Brna. Do jejího čela se postavil tehdejší student Masarykovy univerzity Zdeněk Škaroupka, pod jehož vedením se z Ligy vozíčkářů stala organizace, která poskytuje nedocenitelné sociální služby přímo handicapovaným lidem. Od poradny pro život s postižením přes služby osobních asistentů, asistenčních psů až po provoz center denních služeb nebo pomoc při hledání a uplatnění v zaměstnání v rámci tzv. sociální rehabilitace. >>

Pokud chceme,
aby lidé
s postižením
byli samostatní
a měli co
nejsrovnatelnější
podmínky, musí
mít k životu
mimo ústav také
dostupné služby.

Spousta činností,
které dřív mohli
postižení bez
problémů
vykonávat, z trhu
zmizela. Buď se
to vyrábí někde
v Asii nebo to
dělají automaty.

standardní práci – úředníka, právníka, klidně i lékaře. Vždyť tady není žádný rozdíl, tak proč by se to nemělo stát naprosto běžnou věcí? Ano, lidé s postižením potřebují určité specifické podmínky. Tak jim je vytvoříme, ale dál už by měl panovat naprosto rovný přístup ke všem. Máš podmínky, tak makej. Jsi lempl? Tak na shledanou. To nemá nic společného se zdravotním handicapem. Jsou v zásadě dva přístupy k lidem s postižením. My od takového člověka většinou automaticky očekáváme, že se bude více snažit, aby se v práci osvědčil, když už má ten handicap. Ale proč by měl? Vždyť je to člověk jako každý jiný. Chovejme se k němu proto stejně, jako bychom se chovali ke komukoliv jinému. To je jeden přístup.

Ten druhý nejčastější je pak takové to „teď tady s námi bude pracovat mrzák, to za něj budeme muset všechno udělat, bude nás zdržovat atd.“. Tento přístup má určité svoji logickou podstatu. Ale mělo by to být vždy o tom, že ten člověk je přijímán na určité místo, kde bude jeho handicap zohledněn. A ten očekávaný výkon pak má být také adekvátní. Musím říct, že tady je pozitivní vliv nadnárodních společností, které běžně lidi s postižením zaměstnávají, takže jsou zvyklé na bezbariérové přístupy, akceptaci například upraveného pracoviště konkrétního pracovníka, aby třeba mohl zajat s vozíkem ke stolu, nebo na upravenou pracovní dobu, protože ten člověk nevydrží osm hodin v kuse sedět. A je mi upřímně jedno, zda manažeři těchto firem sledují i finanční efekty, jako jsou dotace na vytvořená pracovní místa pro handicapované nebo slevy na daních. Pro mě to pořád znamená víc pracovních příležitostí a možnost uplatnění těchto lidí. A koneckonců, jsou to peníze kom-

penzující zaměstnavateli třeba ten případný nižší pracovní výkon.

Kromě Ligy vozíčkářů se angažuješ také v jiné vozíčkářské lize – basketbalové. Ať už u týmu Hobit Brno nebo u národního mužstva. Z pohledu té zmíněné integrace mi připadá zajímavé, že vozíčkářskou basketbalovou ligu mohou hrát i „zdraví“ sportovci. Řekl bych, že tady slovo integrace dochází svého naplnění.

Jednoznačně. Zkoušeli jsme různé sporty. Basket je z kolektivních sportů asi to nejatraktivnější, co se dá na vozíku dělat. Od roku 1993 jsme objezdili snad všechny země v Evropě. A to, že na klubové úrovni můžou hrát i v podstatě zdraví hráči, беру jako obrovskou devízu tohoto sportu. *(Hráči jsou podle stupně svého postižení různě klasifikováni. Součet koeficientů postižení musí být u obou týmů 14 bodů – pozn. autora.)* Je to velké plus pro ten sport jako takový, protože dlouholetý basketbalista, který třeba pro opakované problémy s kolenem už nemůže plnohodnotně hrát normální soutěž, přinese mezi vozíčkáře tu sportovní kvalitu, herní návyky, tréninkový dril atd.

Nesmíme zapomenout, že basket na vozíku začínají hrát nejčastěji kluci i holky až po nějakém úrazu, takže začínají většinou úplně od začátku. No a obráceně je z hlediska té integrace přínos asi ještě zásadnější. Ti relativně zdraví hráči nejenom, že si při tréninku a na zápasech vyzkouší, jaké to je pohybovat se na vozíku. Oni se dostanou plnohodnotně do reálného světa vozíčkářů včetně všech problémů, které si mnohdy neuvědomujeme. Od převlékání se v šatně, sprchování, cestování a ubyto-

vání až například po problémy s inkontinencí, proleženinami atd.

Takže je to obrovská cesta k pochopení a toleranci.

Ano, neznám lepší. Dám jeden typický příklad. Když se podíváme na parkovací místa pro invalidy u supermarketů, uvidíme tam nejvíce drahá auta úspěšných a bohatých podnikatelů, kteří jsou přesvědčeni, že posunují tuto společnost někam dál. Jejich čas je příliš drahý. Dám ruku do ohně za to, že nikdo z těch kluků a holek, kteří díky vozíčkářskému basketbalu poznali svět postižených, si na to vyhrazené místo nikdy nestoupne. Oni totiž vědí, co to znamená mít dost místa na otevření dveří, aby bylo možné vytáhnout vozík, nasadit kola, přesednout z auta na vozík, vytáhnout zavazadla, případně vysadit děti. Pro toho podnikatele znamená vzdálenější parkovací místo zdržení v desítkách vteřin. Pro vozíčkáře i v desítkách minut nebo třeba i to, že prostě bude muset jet jinam. Přitom stejně jako ten podnikatel třeba taky nemá čas, taky pracuje, má rodinu...

Zdeňku, na závěr trochu osobní otázka. Co tě při práci pro lidi s postižením nejvíce motivuje?

Za těch víc než dvacet let jsem poznal mezi postiženými spoustu naprosto skvělých lidí, mám mezi nimi hodně přátel a kolegů a pořád mi přináší uspokojení, když vidím, že mnozí z nich dosahují vysokého vzdělání, jsou plnohodnotně zaměstnaní, o řadě se dá říct, že jsou úspěšní

a bohatí. Pořád si myslím, že je správné a stojí za to bojovat pro tyto lidi o rovné podmínky. Mně to alespoň pořád přináší uspokojení.

A tvé nejbližší cíle?

Ten nejbližší je příští rok podle občanského zákoníku transformace Ligy z občanského sdružení na nový subjekt. Měl by to pro nás být snad posun dopředu, protože budeme mít možnost vyvíjet i nějaké podnikatelské aktivity, měl by se nám zlepšit přístup k dotacím a chtěli bychom taky začít fungovat jako pracovní agentura pro lidi s postižením. To by nám umožnilo nabízet agenturní pracovníky třeba na sezonní práce, což by určitě byl pro zaměstnávání lidí s postižením taky přínos.

A jako evergreen nás samozřejmě čeká shánění finančních prostředků na naše služby a aktivity, což by bylo téma na samostatný rozhovor. Nechci to zakončit negativně, tak jen takovou drobnou poznámku. Všude v zahraničí tvoří základ podobných sociálních služeb výnosy z nejrůznějších veřejných sbírek. Troufám si tvrdit, že u nás je většina těch programů společenské odpovědnosti, kterými se mnohé firmy ohánějí, pouze záležitostí budování image bez reálného výsledku.

*Za rozhovor děkuje Aleš Řiháček
Foto: archiv Zdeňka Škaroupky*

Mgr. Zdeněk Škaroupka

Svůj profesní život i velký díl soukromého času zasvětil práci pro lidi s postižením. V Lize vozíčkářů začal pracovat už v době studia na vysoké škole a od roku 1998 je jejím ředitelem. Práce jej pohltila natolik, že studia nedokončil. Studovaný obor učitelství tělesné výchovy, sportovní nadšení a práci s postiženými však spojil v aktivním působení u ligového i národního týmu basketbalistů na vozíku. V roce 1993 stál u založení brněnského týmu Hobit, kde prošel všemi možnými funkcemi od trenéra po manažera. Někteří z jeho odchovanců dnes působí v profesionálních zahraničních basketbalových soutěžích handicapovaných.

BATDOG

Asistenční psi pomáhají každý den.
Podpořte čtyřnohé superhrdiny.

www.batdog.cz

Už jste viděli příběh Batdoga? Psí superhrdinové sice neumí létat, zato pomáhají lidem s hendikepem žít samostatně a nezávisle. Umí otevřít dveře, sundat ponožky, předvídat záchvaty a mnohem víc. Podívejte se na reklamní spot i na příběhy šťastných klientů Ligy vozíčkářů na www.batdog.cz.

Podpořte finančně náročný výcvik, na nějž stát nepřispívá:
odešlete dárcovskou SMS ve tvaru **DMS PESASISTENT** na telefonní číslo 87 777
(cena DMS je 30 Kč, Liga vozíčkářů obdrží 27 Kč).

Pomoci můžete i přímým bankovním převodem na účet číslo: 27750207/0100.

Liga vozíčkářů, Bzenecká 23, 628 00 Brno, tel.: 537 021 493, info@ligavozic.cz, www.ligavozic.cz

MEDIÁLNÍ PARTNER

Sbírka pro Briu a Josefa

Panu Josefovi z Ostrova bude letos 70 let. Od dětství trpí displazií kyčelních kloubů. V mládí ho potkala další potíž – při nehodě si zlomil obě dvě nemocné nohy. Od té doby se pohybuje na invalidním vozíku. Za nějaký čas si pořídil asistenčního psa.

Loni mu ale jeho věrný psí pomocník umřel, což pana Josefa nesmírně zasáhlo. Stáhnul se, přestal

chodit ven, nestaral se o svou zahradu, která byla dříve jeho velkou vášní. Jeho blízcí mu pořídili nového psa, který ale už není vycvičený jako asistenční pomocník. To chce Liga vozíčkářů a její trenéři změnit.

Pomozte nám s financováním výcviku Brii, nové fenky pana Josefa. Předem vám děkujeme!

Zapojte se do soutěže

O CENU RADY VLÁDY PRO SENIORY A STÁRNUTÍ POPULACE

Rada vlády pro seniory a stárnutí populace vyhláší letos poprvé nové ocenění – Cenu Rady vlády pro seniory a stárnutí populace. Cílem je přispět ke zvýšení povědomí o seniorech, motivovat k aktivnímu stárnutí a ukázat na význam mezigenerační solidarity a mezigeneračního dialogu ve společnosti. Vítězové budou vyhlášeni a oceněni při příležitosti Mezinárodního dne seniorů 1. října 2013.

Soutěž je určena jak jednotlivcům, tak organizacím a soutěží se ve čtyřech kategoriích: audiovizuální, rozhlasová, tisková a fotografická. Každý autor může nejpozději do 31. srpna 2013 poslat maximálně tři práce z každé kategorie. Nejlepší díla vybere nezávislá porota složená ze zástupců MPSV, dalších ministerstev, krajů či nevládních organizací.

O vítězích vás budeme informovat i na stránkách Age managementu, který je jedním z mediálních partnerů soutěže.

Bližší informace a pravidla soutěže najdete na webových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí v rubrice „Příprava na stárnutí“ <http://www.mpsv.cz/cs/15138>
Kontakt: marta.koucka@mpsv.cz

Příspěvky do soutěže zasílejte na adresu:
MPSV ČR Oddělení politiky sociálního začleňování Sekretariát Rady vlády pro seniory a stárnutí populace
Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2

Milan Dubský: Kovářina je můj život

Milan Dubský (55), umělecký pasíř a kovář, majitel uměleckého kovářství Hefaistos. Narodil se v Praze, je vyučený uměleckým pasířem, vystudoval střední restaurátorskou školu v Brně. Po studiích se věnoval restaurování památek. Je členem Unie výtvarných umělců a Společenstva uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů-podkovářů Čech, Moravy a Slezska. V roce 1991 zakládá společnost Hefaistos jako ryze českou firmu, která ctí poctivě pasířské a kovářské řemeslo. Zabývá se především ruční zakázkovou výrobou a zhotovováním replik různých předmětů z kovu i moderní kovovýrobou. Je specialista na kovaná schodiště, konstrukce, ploty stejně jako kovaný nábytek, svícny, krbové doplňky nebo plastiky. Jako jedna z mála firem v ČR má Hefaistos povolení k restaurování historických památek od Ministerstva kultury ČR.

Krotitelé živlů

Umělecký kovář a malíř. Milan Dubský a Michal Singer. Co mají společného? Oba tvrdí, že jsou po padesátce svobodnější, pracují na tom, co je baví a naplňuje, odnaučili se dělat kompromisy. Přesně vědí, co od života chtějí, a pouští se s chutí do nových věcí. Právě ta chuť hledat dosud neobjevené cesty je letos svedla dohromady.

Zpěvák Sting kdysi řekl, že život začíná po čtyřicítce. Souhlasíte s ním?

Dubský: Nevím, jestli začíná po čtyřicítce, pravda je, že život je nádherný v každém věku, v tom se shodneme s mottem vašeho časopisu. Nicméně přiznávám, že s vyšším věkem chlap dospívá a uvědomí si, co vlastně od života chce. Ujasní si priority a jde si za nimi. A plní si svá tajná přání.

Singer: U mě byla tou pomyslnou hranicí čtyřicítka, pětáctýřicítka. Řekl bych, že až od té doby začalo to, co dělám, odpovídat tomu, jaký opravdu jsem. Do té doby jsem se hledal. A po padesátce jsem se dopracoval do téměř ideálního stavu: mohu malovat to, co cítím a co odpovídá mému já, nemusím brát zakázky, které mě nezajímají, mám odpovídající zázemí pro svou práci.

Když jsem se dozvěděla, že budete spolupracovat, hledala jsem, co máte společného. A je toho opravdu hodně. Dáte mi za pravdu, že oba vlastně celý život krotíte živly, a to i ty v sobě?

Dubský: U mě je to tak doslova. Jako umělecký kovář a pasíř pracuji vlastně se všemi živly. Neřekl bych, že je krotím, naopak s nimi musím být v souladu, abych dosáhl toho, čeho chci. Možná proto pak kus těch živlů zůstává i ve mně, jak tvrdí moje okolí. Ale jedině tak jsem ve svém živlu.

Singer: Mou tvorbu často označují jako výtvarné kročení živlů. Ono mně to totiž nemaluje ani nepíše, pokud se přitom nedotýkám samotného

jádra ve svém nitru. A v tom jádru jsou nejrůznější živly, s nimiž jsem se ovšem s postupem času naučil více vycházet. Řekl bych neskromně, že čím jsem starší, tím jsem pracovitější a zodpovědnější.

Z toho, co děláte, číší spousta energie a je vidět, že to děláte rádi. Kde tu energii berete?

Dubský: Nejvíc zase v práci, ale mám na mysli tu rukama u kovadliny. Své řemeslo miluji. Jsem majitelem fungující firmy, a tak mi bohužel spoustu času zabere obchod a úřednickina, to je spíš ubíjející. Nabíjí mě, když vymýšlíme nové produkty a projekty, a také se snažím obklopovat skvělými lidmi, kteří něco sami dokázali. Díky nim se posouváme v Hefaistu stále dál.

Singer: Rád říkám, že odpočívám po práci prací. A je to vlastně tak. Člověk je od přírody velmi líné stvoření, ale když se dokope, aby něco dělal, tak ho to neuvěřitelně naplňuje. Časem jsem se umravnil a dopracoval k tomu, že maluji denně, i když mě nikdo nehoní a mám svobodu. Jsem šťastný člověk, protože mám možnost žít se tím, co mě naplňuje.

Také na vás prozradím, že jste oba vášniví sportovci. Jaké sporty máte nejraději?

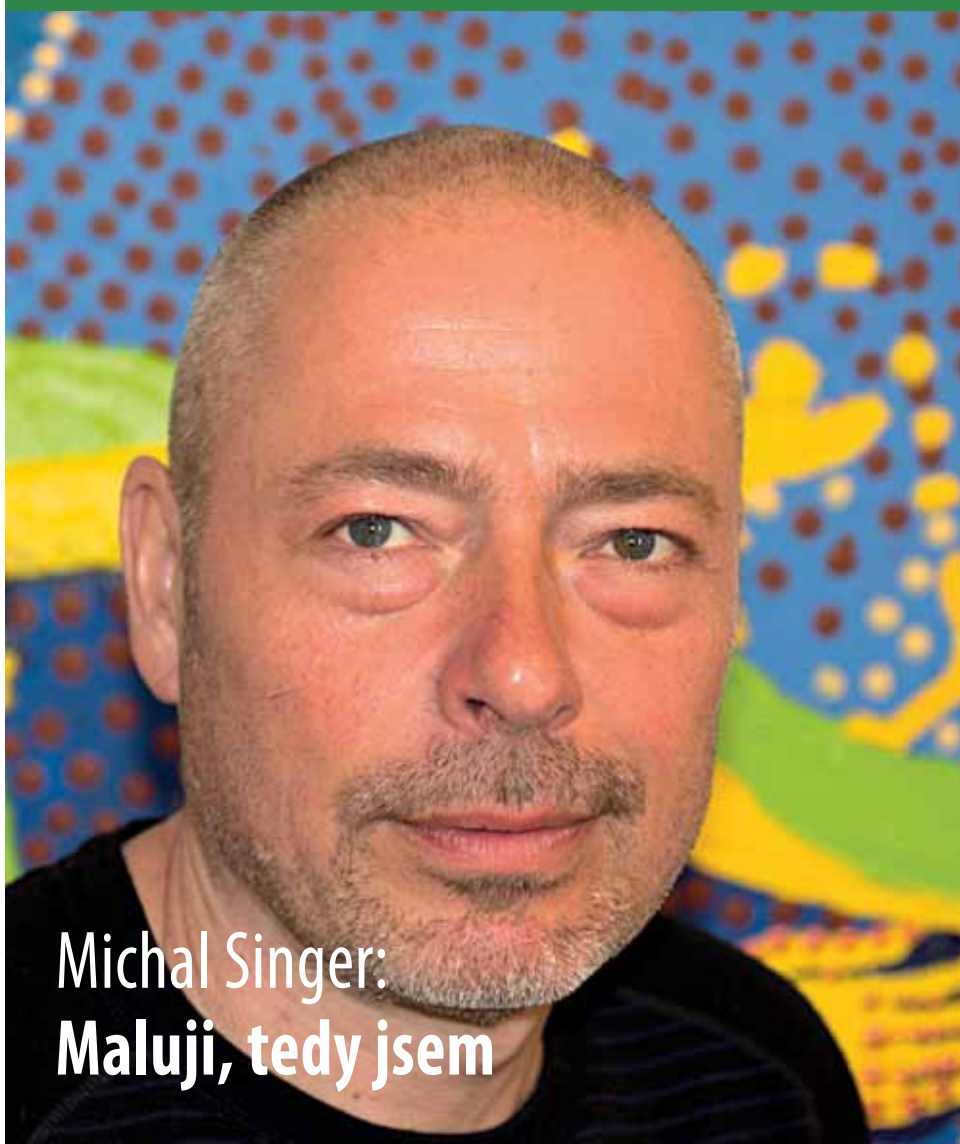
Dubský: Pravda, na sport si vždycky najdu čas a rád. Pravidelně chodím do posilovny, hraju tenis, rád plavu...

Singer: U mě je to jednoznačně běh. Běhám a běhám. A cvičím jógu, pokud to jen trochu jde, tak v přírodě.

Po tom všem, co o vás víme, už nás nepřekvapí, že jste se dali pracovně dohromady. Singerovy obrazy v ručně kovaných rámech Hefaistos jsou energií nabitě jako magnet. Originál zarámovaný originálem. Jak ta myšlenka vznikla?

Dubský: Tvrdím, že když se něco má potkat, tak se to potká. Prostě jsme se jednoho dne více zapovídali U Zlatého hada a vymysleli společný projekt. Myslím, že mohu mluvit i za Michala, že nás to strašně nadchlo. Železné rámy se podle mne k Michalovým obrazům perfektně hodí. A navíc jsem nikde nic podobného neviděl. Tak, jak je každý Michalův obraz originál, je i náš rám originální, kovaný přesně na míru danému motivu.

Singer: Souhlasím s Milanem, že je sňatek mých obrazů a jeho rámu velmi vydařený. Cítím, jak se v těch rámech mé obrazy dostávají do nové

Michal Singer:
Maluji, tedy jsem

Michal Singer (54), malíř, spisovatel, filozof
Narodil se v Praze, vystudoval filozofii a politickou ekonomii na FF UK, poté pracoval v kotelně, po roce 1989 působil jako grafik a výtvarný redaktor v týdeníku Respekt. Od roku 1993 je na volné noze. Maluje, kreslí, věnuje se koláži i nástěnné mozaice. Píše poezii, prózu, aforismy i esejistické texty. Vydal knížku kreseb Co jsem viděl, co jsem snil, co jsem slyšel, kde jsem byl (1997) a sbírku básní Shell – námořnická trilogie (2001). Uspořádal na třicet samostatných výstav v Čechách, na Slovensku, v Lotyšsku, Litvě, Slovinsku, ve Francii i Německu. V roce 2008 byl nominován Národní galerií Praha na cenu pro nejlepšího umělce Evropy (Sovereign European Art Prize). Jeho obrazy jsou zastoupeny například ve sbírce současného umění Národní galerie nebo v Památníku národního písemnictví. Je ženatý a má dvě děti.

dimenze. Ne nadarmo se říká, že dobře zvolený rám může dojem z obrazu umocnit.

Co se vám v poslední době nejvíc povedlo?

Dubský: Asi největší radost mám z otevření naší kamenné prodejny v Rybné ulici na Starém Městě pražském. Za poměrně krátkou dobu se nám podařilo, že k nám přicházejí nejen turisté, ale hlavně milovníci tradičního kovářského řemesla, kteří chtějí kromě originálních produktů vidět kováře při práci.

Singer: Radost mám z každého nového obrazu. Velkou radost mi však udělala poslední výstava, která se pod názvem Argonauti uskutečnila letos v květnu v pražském letohrádku Hvězda. Recenze na ni byly tak pochvalné, až jsem se chvílemi červenal. Ale důležité pro mě bylo, že

se shodly na tom, že jsem se stal pro lidi srozumitelnějším, a přitom jsem zůstal svůj: Singer.

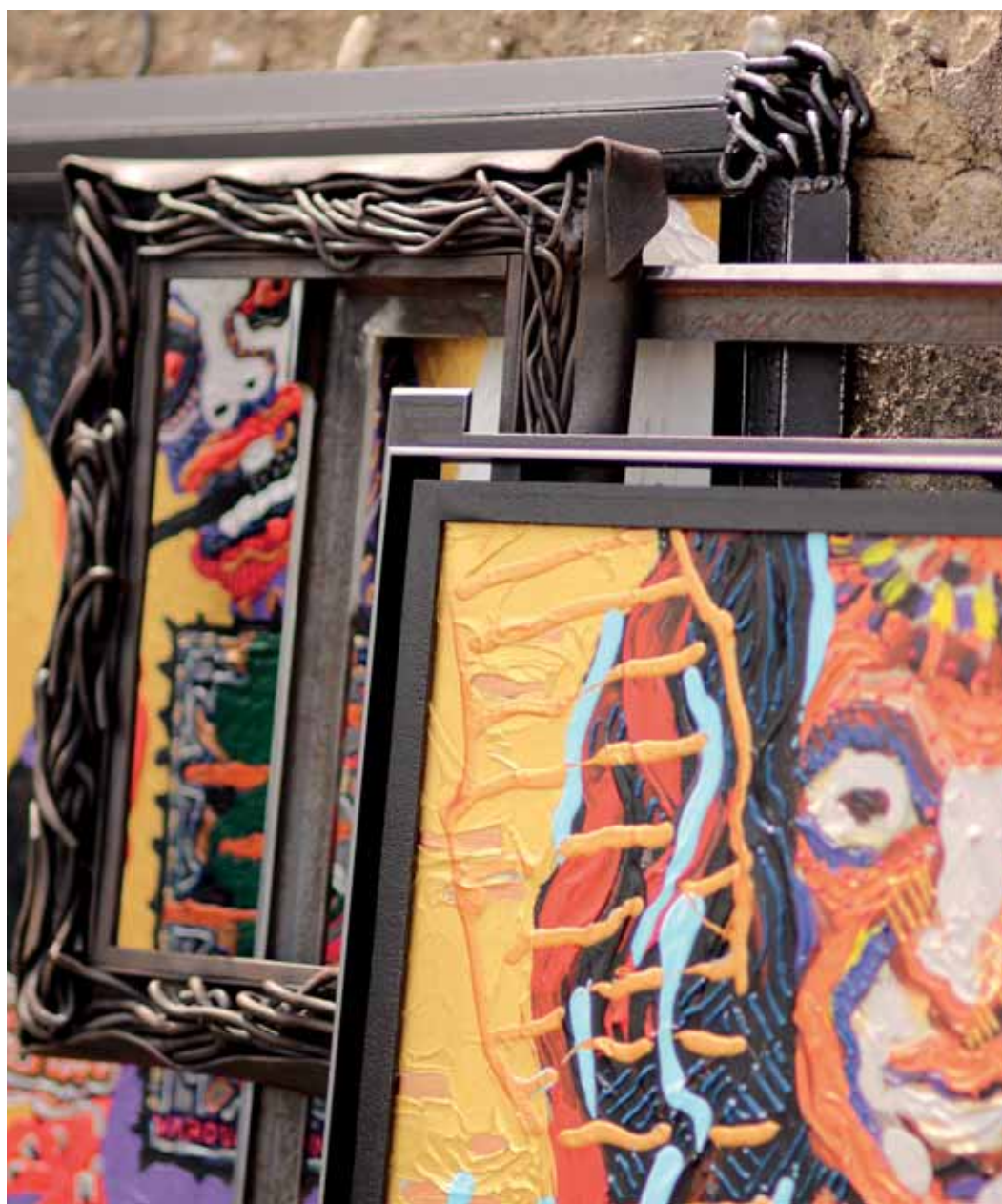
A co plánujete?

Dubský: U nás v Hefaistu se stále něco děje. Například jsme zahájili přestavbu našeho výrobního areálu v Radotíně, kde vzniknou nádherné prostory pro prodejní galerii. Už se všichni těšíme, až je slavnostně otevřeme, doufám, že to bude brzy.

Singer: Jdu dál po své cestě a uvidím, kam mě další ukazatel nasměruje. Každopádně ve své práci nepolevím a jsem zvědav, čím sám sebe ještě překvapím.

Za rozhovor děkuje Jana Jenšíková

Foto: Marek Jenšík a archiv Michala Singera

Umělecké zpracování kovů
Interiéry – exteriéry

Restaurování
Pasířské, zámečnické a kovářské práce

Prodejna a galerie: Rybná 21/695
110 00 Praha 1 – Staré Město
☎ +420 241 411 111, +420 602 295 500

Provozovna: U starého stadionu 1/1551
153 00 Praha 5 – Radotín
☎ +420 602 338 683, +420 724 955 169

info@hefaistospraha.cz

HEFAISTOS
umělecké kovářství
.....
1991

www.hefaistospraha.cz

Pomozte zajistit dětem lepší budoucnost

UNICEF již 66 let zachraňuje životy dětí. Vše, co děláme, je zaměřeno na dosažení pozitivních změn v jejich životech – konkrétní programy pomoci dětem rozvíjíme ve více než 190 zemích a oblastech světa. Miliony dětí chráníme před různými formami násilí a vykořisťování, milionům dětí poskytujeme vzdělání, zdravotní péči a výživu.

Tradice, zkušenosti, dobré jméno – to vše přispívá k celosvětové autoritě naší organizace. Zavázali jsme se prosazovat všude ve světě základní práva dětí na přežití a optimální rozvoj, dát jim budoucnost plnou života.

KLÍČOVÉ PRIORITY NAŠÍ PRÁCE:

- přežití a rozvoj malých dětí
- základní vzdělání a rovnost pohlaví
- ochrana dětí
- obhajoba dětských práv
- HIV/AIDS a děti

UNICEF je jedinou organizací OSN, jejíž činnost není financována z rozpočtu OSN, ale výhradně z dobrovolných příspěvků. Největší část pomoci je poskytována dětem žijícím v krizových oblastech a v chudých zemích s vysokou dětskou úmrtností.

S POMOCÍ NAŠICH PŘÍZNIVCŮ JSME V UPLYNULÉM ROCE NAPŘÍKLAD MOHLI ZAJISTIT:

- v Nigérii léčbu 224 000 těžce podvyživených dětí ve věku do 5 let,
- 6 milionům obyvatel Súdánu, většinou dětí, přístup k základní zdravotní péči,
- dodávky potravin, pitné vody, nouzových přístřeší a hygienických zařízení pro téměř 3 miliony Pákistánců žijících v oblastech postižených katastrofálními záplavami.

JAK MŮŽETE POMOCI:

- Nákupem blahopřání a dárkového zboží UNICEF
- Nákupem certifikátu Dárků pro život
- Pravidelným měsíčním příspěvkem jako Přítel dětí UNICEF
- Adopcí panenky z projektu „Adoptuj panenku a zachrániš dítě“

Více informací o možnostech podpory a programech UNICEF naleznete na www.unicef.cz.

Děkujeme!

www.unicef.cz

unicef